Jaargang 114. Zondag, 25 November 1855. No. 142.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* achten het noodig, de Ingezetenen bij deze te herinneren aan de *bepalingen* omtrent de *behoedmiddelen* tegen de *verspreiding* van **AANSTEKENDE ZIEKTEN**, die op straf eener boete van 60 *Cents* tot *drie Gulden*, en eener gevangenisstraf van *één tot drie dagen*, te zamen of afzonderlijk, zijn voorgeschreven in het Reglement van Politie, en bepaaldelijk aan de artt. 320 en 321 van dat Reglement, luidende:

Art. 320. Eenige aanstekende ziekte zich in een huis geopenbaard hebbende, zullen geene kinderen uit zoodanig huis op eenige school hoegenaamd mogen worden gezonden of toegelaten, zoo lang de besmetting duurt. Alle ouders, voogden of andere opzigt hebbende personen, alsmede alle schoolhouders en schoolhouderessen zullen, ieder zoo veel hem aangaat, voor de stipte uitvoering dezer bepaling zorg dragen.

Art. 321. Onder dit verbod zullen mede begrepen zijn de naai- en breidewinkels, de speel- en kinderschooltjes, in één woord, alle zoodanige verzamelingen van kinderen, die de opvoeding of het onderwijs ten doel hebben; gelijk ook de wolspinners- en andere winkels, waar eenig werk, ambacht of kunst geleerd wordt.

GRONINGEN, 19 November 1855.

Burgemeester en Wethouders: SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

In een rapport van den Belgischen consul te Canton, gedagteekend den 13den September, leest men het volgende:

» Het schijnt dat de politieke toestand van dit land beter en het gouvernement weder meester wordt. In dit deel des rijks is de opstand, die sedert het begin van het vorige jaar de bovenhand had, thans geheel bedwongen, en de ongelukkigen, welke daaraan deel genomen hebben, ondergaan thans de verschrikkelijke straffen, die in 's lands wetgeving tegen hen bepaald zijn.

» Hier en op andere binnen eene mijl van dit consulaat gelegen plaatsen zijn in de laatste zes maanden niet minder dan 70,000 van die ongelukkigen onthoofd, levend gevild of in stukken gehakt. Even verschrikkelijk zijn andere opstandelingen in verschillende gedeelten der provincie gestraft; en het lijdt bij mij geen twijfel, dat in het gansche rijk even wreedaardig gehandeld wordt. De buitenlandsche gouvernementen zijn thans niet bij magte om iets te doen tot stuiting dezer menschenslagting in het groot.

» In de jongst verloopen maand is de handel hier levendiger geworden; de meeste ingevoerde artikelen worden gereedelijk en schielijk tegen goede prijzen afgezet."

RUSLAND. — TURKIJE.

Wij kunnen heden kort zijn met de berigten van het oorlogstooneel zelf. Men berigt alleen nader, dat het verbranden van de koren-voorraadschuren plaats gehad heeft in de haven van Gheisk, tegenover Taganrog en Mariopol. — Voor de batterijen ten noorden van Sebastopol is nieuw geschut ontvangen. De artillerie-officieren vermeenen, dat daarmede het bombardement der zuidelijke forten in de laatste dagen dezer maand zal kunnen beginnen en dat dit spoedig doel zal treffen. Inmiddels wordt alles in gereedheid gebragt tot de volledige vernietiging van de vestingwerken van Sebastopol, terwijl Kamiesch tot een nieuw maar Fransch Sebastopol wordt gevormd.

Generaal *Wrangel* bedreigt Jenikalé met de versterkingen, die hij ontvangen heeft, en generaal *Vivian*, die zich daar bevindt wordt naauw ingesloten. Hij heeft eene aanvraag gedaan om kavallerie van de geallieërden.

Aangaande het oorlogstooneel in Klein-Azië wordt medegedeeld, dat de kavallerie van *Selim*-pacha naar Erzerum vertrekt. Volgens een gerucht, breken de Russen het beleg voor Kars op.

Volgens brieven uit Konstantinopel van den 12den dezer, zijn vele van de Tunische soldaten, die aan de bekende botsing met de Franschen hebben deelgenomen, voor het krijgsgeregt ter dood veroordeeld. — Vier der ministers hebben de orde van den Pruissischen adelaar ontvangen.

De uitvoer van granen uit het Ottomannische rijk is thans officiëel verboden, terwijl de invoeren er van gedurende drie maanden zijn vrij verklaard.

De hospodar van Moldavië heeft bij de Porte aanzoek gedaan, om de inkomsten van de Grieksche kloosters in dat vorstendom, ten behoeve van den staat te mogen gebruiken. In afwachting van het antwoord daarop, heeft deze regent onlangs beslag gelegd op de inkomsten, die den 7den dezer moesten vervallen. Dit is hem door de Porte kwalijk genomen, die daarin eene schending van hare souvereine regten zag en dadelijk de opheffing van dien maatregel bevolen heeft.

Van de zijde der Westersche mogendheden is eene nota aan de Oostenrijksche regering medegedeeld, betreffende de Donau-vorstendommen, waarin voorkomt, dat het regt van bescherming van Rusland over deze landen, door den oorlog vervallen, nimmer weder kan worden hersteld; dat het diensvolgens geraden zoude zijn, om de dadelijke aanraking van Rusland met de genoemde vorstendommen bepaaldelijk en voor goed af te snijden. Op welke wijze deze mededeeling is opgenomen, wordt niet gemeld, maar zij wordt beschouwd als een bewijs, dat de bondgenooten, met den voorgenomen veldtogt tegen Rusland aan de zijde dezer landen, territoriale verandering in 'toog hebben.

Bij dagorder van den Russischen minister van oorlog is bepaald, dat tot meerdere eenheid in de operatiën, de plaats en de maritieme administratie van Nikolaïeff, onder de bevelen van den generaal *Luders*, maar tevens onder het hoogere bevel van prins *Gortschakoff* gesteld zijn.

Het plan eener algemeene volkswapening is in overweging genomen, en zal, in geval van nood, onder de benaming van » derde ban" worden ten uitvoer gelegd.

Van eene geloofwaardige zijde zijn te Weenen uit Petersburg berigten ontvangen, volgens welke Keizer *Alexander* op zijne jongste groote reis zich de gelegenheid verschaft heeft, om een beter inzigt te verkrijgen in het burgerlijk en militair bestuur van Rusland; inlichtingen, welke het waarschijnlijk maken, dat in een niet zeer verwijderd tijdstip verscheidene veelomvattende hervormingen ten dezen opzigte in Rusland zullen ingevoerd worden. Voorts verzekert men, dat in weerwil van den oorlog, met de verbinding der onderscheidene deelen des Rijks, door een reusachtig net van spoorwegen, binnen kort een aanvang zal gemaakt worden. De Russische regering heeft het plan om de concessie aan buitenlandsche maatschappijen toe te staan.

De warmste vrienden van Rusland beginnen intusschen in te zien, dat dit rijk niet in staat zal zijn op den duur den oorlog tegen de Westersche mogendheden vol te houden. Zoo erkende de *N. Pr. Ztg.* dezer dagen, dat Rusland smartelijke verliezen en groote schade heeft geleden, welke men eerst na het sluiten van den vrede en als men begonnen is ze te herstellen, regt zal gevoelen, en dat dit rijk nog wel eene eeuw lijden zal door het verlies van zoo vele manschappen van 20 tot 38 jaren.

— » Europa moet spreken; het moet zich openlijk vóór of tegen ons verklaren." Dit is de geest der redevoering, waarmede Keizer *Napoleon* de wereldtentoonstelling gesloten heeft. En nog is geene week verloopen, sedert die woorden in Europa gehoord werden, of reeds heeft een staat gesproken, die, met het oog op de aanstaande expeditie in de Oostzee, geen gering gewigt in de schaal zal leggen. Volgens het beweren toch van de *Times*, is generaal *Canrobert* in zijne zending naar Stockholm volkomen geslaagd. De Koning van Zweden is, volgens dat blad, bezweken voor den aandrang, die niet alleen van de zijde der Westersche mogendheden uitging, maar zich ook in de oorlogzuchtige of liever anti-Russische stemming van zijn volk luide lucht gaf. Na herhaalde bijeenkomsten, waarbij ook de Fransche gezant, de heer *van Lobestein*, tegenwoordig was, zou eene overeenkomst zijn gesloten, waarbij Zweden zich verbindt om een contingent hulptroepen te leveren. Een Engelsch-Fransch-Zweedsch leger zou in het aanstaande voorjaar Koerland binnenrukken. Zweden zou tot vergoeding, bij het einde van den oorlog Finland terugontvangen.

Deze tijding klinkt geheel anders dan de geruchten die in de laatste dagen in omloop waren op een hervatten der vredesonderhandelingen. En toch mogen wij aan deze nog niet alle gewigt ontzeggen; toch blijft nog de hoop op die nieuwe vredes-onderhandelingen bestaan, daar het werkelijk aan Rusland ernst schijnt den eersten stap daartoe te doen. Volgens eene heden bij ons ontvangene telegrafische depêche zoude Rusland uit eigene beweging den vrede hebben aangeboden, door tusschenkomst van den graaf *Munster*. Brengt men hiermede in verband een schrijven in de *Independance Belge*, volgens 't welk de Westersche mogendheden geneigd zouden zijn aan nieuwe openingen het oor te leenen, wanneer die door Rusland het eerst werden aangeboden, dan voorzeker flikkert die hoop op een einde aan den bloedigen en verderfelijken oorlog weder in menig gemoed op, al is het ook de hoop van een' drenkeling die zich aan den laatsten strohalm blijft vasthouden.

Eene latere depêche deelt de verblijdende tijding mede, dat het aanbod van Rusland tot het hervatten der vredesonderhandelingen door *Napoleon* goed zijn opgenomen.

GRIEKENLAND.

Tijdingen uit Athene loopen tot den 16den dezer. *Tricoupis* heeft het presidentschap van den ministerraad geweigerd. De wetgevende kamers zijn heropend in tegenwoordigheid van de vreemde gezanten. De door den Koning bij die gelegenheid uitgesproken troonrede werd zeer toegejuicht. Daarin bedankte hij de natie voor de bewijzen van gehechtheid, die hij ondervonden heeft bij de verandering van het ministerie, die eene constitutionnele noodzakelijkheid geworden was. Overigens wordt verklaard, dat de regering eene strikte neutraliteit wil in acht nemen. De goede verstandhouding met de admiraals der Westersche mogendheden is bevestigd. Ook voor het herstel der goede verstandhouding van nabuurschap worden wederkeerig ijverige pogingen in het werk gesteld. Het geschil met Amerika, dat onbeteekenend was, is vereffend. Binnenslands worden krachtdadige maatregelen genomen tot bevordering van de openbare veiligheid. Het burgerlijk wetboek wordt voorbereid.

(Het verschil van Noord-Amerika met Griekenland, waarvan hier gesproken wordt, is bijgelegd door het verleenen van eene schadevergoeding van 138,000 drachmen aan den Amerikaan *Knight*, wiens eigendom de Grieksche regering had onteigend.)

ITALIE.

Volgens een door de *Univers* ontvangen schrijven uit Rome, van den 13den dezer, zijn aldaar dien dag door de politie twee van de ijverigste en gevaarlijkste handlangers van *Mazzini* gevat en belangrijke papieren bij hen gevonden.

— In de zitting der Sardinische kamer van volksafgevaardigden van den 16den dezer heeft de heer *Cavour*, minister van financiën en voorzitter van den ministerraad, eene mededeeling betrekkelijk den staat van 's lands financiën en de financiële plannen des gouvernements gedaan. Daaruit bleek dat het aanstaande dienstjaar, vooral ten gevolge der oorlogsuitgaven, weder een nadeelig slot zou opleveren en het in de schatkist bestaande tekort tot een bedrag ven 28 millioen francs zou brengen. Buitendien zou het gouvernement eene som van 2,000,000 fr. aanvragen, ten einde door voorschotten de provinciale besturen in staat te kunnen stellen om in den aanstaanden winter werkelooze arbeidslieden iets te laten verdienen.

Ten slotte stelde hij voor, bij het ontoereikende der staatsinkomsten, van 's lands crediet gebruik te maken: hij vroeg magtiging om eene nieuwe geldleening van 30 millioen francs aan te gaan, en intusschen voor dat bedrag vlottende schuld uit te geven.

In een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit Turijn wordt de verwachting te kennen gegeven, dat Engeland deze nieuwe geldleening door zijne borgzegging zal bevorderen, omdat het, reeds borg voor Piëmont zijnde, bij den goeden staat der Sardinische financiën belang heeft, en omdat de nieuwe geldleening ook al een gevolg is van Piëmonts toetreding tot het Westersche verbond.

Terwijl de Koning van Sardinië met allen luister in Frankrijk ontvangen wordt, schrijft men uit Turijn, dat velen die reis met weinig genoegen zien. Sardinië gaat eene, volgens hen, donkere toekomst te gemoet. Ten gerieve der Westersche mogendheden heeft het zich opofferingen getroost, die den staat te zwaar moeten drukken. Daarbij wint niet zoo zeer het Protestantisme, dan wel de geest van omwenteling in Sardinië veld. Met de dwaze begeerte van grondwettige instellingen naar den smaak der Engelschen en met de hoop op vergoeding in grondgebied voor de offers, die Sardinië in levens en geld brengt, zeggen deze personen verder, heeft men het volk misleid, dat eerst later zal inzien, dat de eenheid van Italië slechts een droombeeld is en dat huurtroepen, als men ze niet meer noodig heeft, zonder erkentelijkheid worden teruggezonden. — Men mag hopen en verwachten, dat deze ongelukkige voorstelling onjuist zal blijken en dat Sardinië, voortgaande op den weg van godsdienstige en staatkundige vrijheid, eene goede toekomst te gemoet gaat, al mogt ook werkelijk de deelneming aan den Oosterschen oorlog zijne krachten een weinig te boven gaan.

DUITSCHLAND.

In de dezer dagen vermelde keizerlijke ukase, waarbij de graanuitvoer aan de landzijde uit het Russische Rijk verboden wordt, is de onvoldoende uitslag van den oogst in Rusland als reden van dien maatregel opgegeven. Ten bewijze van de gegrondheid dier reden deelt de Berl. *Börsenzeitung*, op grond van brieven van de Russische grenzen, het feit mede, dat in Pruissen zelf voor Russische rekening aanzienlijke hoeveelheden graan aangekocht worden, om naar Koerland, Lijfland enz. te worden verzonden, alwaar de oogst in dit jaar niet genoeg voor het eigen verbruik der bevolking heeft opgeleverd.

— Van Presburg in Hongarije af tot aan de Silezische grenzen zijn alle spoorwegstations in Oostenrijk met graanvoorraden gevuld, die ter verzending naar Pruissen bestemd zijn. Zij blijven daar liggen wegens gebrek aan transportmiddelen. Een Pruissisch handelsblad maakt bij deze gelegenheid de opmerking, dat geen toevoer van buiten een aanzienlijk deficit vermag te dekken. De 40 millioen personen die tot den Duitschen bond behooren en ongeveer 6 schepels graan per hoofd in een jaar verteren, zouden tot dekking van slechts éénen dag van consumtie eene vloot van 161 schepen (met 4000 schepels ieder) in beweging zetten.

— Het committé tot handhaving van de belangen der Rijnscheepvaart, hield den 20sten te Manheim eene zitting. De door de Pruissische regering toegestane verhooging der vaste brug te Keulen, van 41 tot 48 voet, werd niet toereikend verklaard voor de ongehinderde doorvaart en uit dien hoofde besloten, eene nieuwe memorie aan die regering te rigten, ten betooge van de noodzakelijkheid eener inrigting, door welke deze brug voor de doorvarende schepen kan geopend worden.

— Door de theologische faculteit te Göttingen is bekend gemaakt, dat het bij den tegenwoordigen stand der wetenschap dringend noodig is, vier, in plaats van drie jaren in de theologie te studeren, en worden de studenten daartoe ernstig aangemaand.

— Op den sterretoren te Bilk, bij Dusseldorp, is wederom in het sterrebeeld *de Visschen* eene tot heden onbekende ster ontdekt met veranderlijk licht, die men den naam *TPiscium* heeft gegeven.

— De Oostenrijksche regering begint reeds aan de voorbereidende maatregelen voor de groote tentoonstelling, in 1859 te Weenen te houden. De tentoonstelling zal echter alleen uit producten van Oostenrijk en de Staten van het tolverbond en enkele Italiaansche staten bestaan.

— Men meldt dat het bedrag der actiën van het crédit-mobilier, welke ter beschikking van het publiek zullen worden gesteld, 15 millioen florijnen zal zijn. De inschrijving zal van den 10den tot den 15den December geopend zijn.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 21 November.

Ten einde te voorzien in den aanhoudenden uitvoer van gemunt goud, is men aan de munt alhier dag en nacht bezig met aanmuntingen van gouden geldspeciën. Buitendien echter worden er nog dagelijks 2000 medailles geslagen, ten einde te voorzien in de 200,000 stuks, die onze regering aan de geallieerde legers in het Oosten, dus zoowel aan de Fransche, Sardinische en Turksche als Engelsche soldaten, denkt uit te deelen.

— In Southwark, eene aanhoorigheid der stad London, is de admiraal *Napier* tot lid van het Lagerhuis verkozen, tegen den wensch van het ministerie, aan hetwelk hij, hoewel een voorstander van de voortzetting des oorlogs, niet welgevallig schijnt te zijn wegens zijne ultraliberale denkbeelden en zijne geneigdheid om de bijzonderheden van het bestuur der krijgszaken voor het publiek te brengen en te bedillen.

Na den afloop der verkiezing heeft de admiraal de daarbij tegenwoordig zijnde volksmenigte toegesproken, en hoofdzakelijk verklaard, dat hij, toen hij verleden jaar belast was met het bevel over de Britsche vloot in de Oostzee, alles gedaan heeft, wat hij in staat was te doen; dat hij, indien hij de vloot onder het bereik van het geschut van Sweaborg en Kroonstad gebragt had, haar aan eene gewisse vernieling zou hebben blootgesteld, en dus, met het vooruitzigt van dergelijken uitslag, niets tegen die sterkten heeft kunnen ondernemen; dat ook in dit jaar weinig belangrijks in de Oostzee tegen den vijand ondernomen heeft kunnen worden, omdat het op nieuw aan de daartoe noodige middelen ontbrak. Na voorts grooten lof te hebben toegekend aan het leger der geallieërden in de Krim, en het afgekeurd te hebben, dat zoo vele officieren het leger verlaten en huiswaarts keeren, alsmede, dat te veel *jonge* soldaten dienst nemen, verklaarde hij, dat zijns inziens het krachtig voortzetten van den oorlog het eenige middel is om eenen duurzamen vrede tot stand te brengen; want, indien men op al te inschikkelijke voorwaarden den vrede sloot, zou de krijg binnen eenige jaren zekerlijk op nieuw uitbarsten.

— Het Britsche gouvernement heeft thans niet minder dan 440 partikuliere schepen, namelijk 240 stoom- en 200 zeilschepen, in huur voor doeleinden die met den oorlog in verband staan. Het betaalt daarvoor per ton 16 schilling tot 2 p. st. 15 sh. in de maand.

— De *Morning-Post* berigt, dat het kabinet van Napels officiëel kennis heeft gegeven, de heer *Mazza* van zijne betrekking als directeur van politie te hebben ontslagen, op het verlangen der Britsche regering, en deelt verder mede, dat deze zich hiermede voldaan zal achten.

— De *Morn. Advertisser* bevat heden een protest en tevens eene algemeene oproeping tot protest tegen het voornemen, dat men aan de regering toeschrijft, om eene wet tegen de vreemdelingen in het Parlement voor te stellen. Zulk eene ongrondwettige en despotieke wet zou de Engelsche vrijheden, onder het voorwendsel van oorlog en bondgenootschap, doen vernietigen en Engeland doen afdalen tot den rang van een dier kleine Duitsche staatjes, die om hun despotisme bekend staan.

— Zaturdag j.l. is te Londen eene vergadering van uitgeweken Polen gehouden, waarin de graaf *Zamoyski* medegedeeld heeft, dat hij dien eigen dag magtiging van het Britsche gouvernement ontvangen had tot het oprigten van een afzonderlijk korps Poolsch krijgsvolk, onder den naam van » kozakkenkorps des Sultans," hetwelk een deel van het Turksche leger zou uitmaken, maar toegevoegd zou worden aan de in Britsche soldij staande afdeeling Turksche troepen. Hij maakte er staat op, dat nu alle in Russische krijgsdienst zijnde Polen tot dat korps overloopen zouden, om voor Polens zaak, voor de zaak des Christendoms, der beschaving en der vrijheid, gelijk hij zich uitdrukte, te strijden.

— In de city is het gerucht in omloop dat op daartoe gedaan verzoek, de bank door de regering gemagtigd is drie millioen pond meer aan bankbiljetten uit te geven, dan bij de bank-acte bepaald is.

— Een Engelschman heeft zich naar Sebastopol ingescheept op een klein vaartuig dat hem toebehoort, om steenen uit de verwoeste stad te halen, waarvan hij zich nu bij Londen een huis wil doen bouwen.

— Het getal der arbeiders, die te Manchester en in eenige andere fabrijkplaatsen het werk verlaten, neemt op eene zorgwekkende wijze toe.

— De heer *Robert Hunt*, professor aan het aardrijkskundig museum te Londen, heeft den uitslag van zijne onderzoekingen met betrekking tot de mijnen van Engeland gemeld. De steenkolenmijnen hebben het laatste jaar 61,661,400 ton opgeleverd, ter waarde van 14,975,000 p. st.; de ijzermijnen hebben er 3,069,838 ton opgeleverd, ter waarde van 9½ millioen p. st. Engeland heeft daarenboven 64,000 ton lood opgeleverd, ter waarde van 1,472,000 p. st.; 13,042 ton koper van 1,229,807 p. st.; 5,763 ton tin van 690,000 p. st., enz; in 't geheel leverde Engeland dus aan metaal op voor 28,575,922 pond st. Men telde in het geheel 383,977 personen, welke in de mijnen werken.

— Het geregtshof te New-York heeft een' Engelschman, zekeren *Jos. Wagner*, tot twee jaren gevangenisstraf en eene geldboete veroordeeld, ter zake van het werven van manschappen voor het Britsche leger, in strijd met de wet in de Ver. Staten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 November.

De *Moniteur* bevat het keizerlijk dekreet, inhoudende de benoeming van admiraal *Baudin* tot gouverneur van Guyana, en die van admiraal *Laplace* tot prefect te Brest.

— De Koning van Sardinië is heden te Marseille gearriveerd. De troepen waren langs den weg tot aan de stoomboot, waarmede Z. M. gekomen is, geschaard en van de huizen waren vlaggen uitgestoken. Eene groote menigte volks was op de been. De Koning is aan het gebouw der prefectuur afgestapt, waar ter zijner eere een diner gegeven werd.

— Men spreekt veel over een huwelijk van prins *Napoleon* met eene Zweedsche prinses.

— Men verzekert dat bij het departement van openbare werken ijverig gearbeid wordt aan een veel omvattend plan, tot verbetering van de openbare wegen en kanalen in alle gedeelten des rijks. Onder de verschillende verbeteringen, welke de regering op het oog heeft, moet zich ook bevinden eene herziening der tarieven op de spoorwegen, meerdere volmaking van het stelsel der telegrafen, verbetering van de beddingen en uitwateringen van rivieren en wat dies meer zij.

— In den *Constitutionnel* is weder een zeer oorlogzuchtig betoog opgenomen van den heer *Granier de Cassagnac*, 't welk hoofdzakelijk hierop nederkomt, dat de oorlog tegen Rusland *moet* worden voortgezet, en dat de geallieërde mogendheden weldra op eene schitterende wijze haar doel zullen bereiken. De genoemde staatkundige schrijver beroept zich op den generaal *Bosquet*, die zou hebben gezegd, dat een langdurige oorlog hem niet waarschijnlijk voorkwam, omdat Rusland eigenlijk gezegd geen

leger had. Het behoeft wel geene vermelding, dat deze wijze van beschouwing geenszins algemeenen bijval vindt. — De voorstanders van den vrede vestigen van hunnen kant de aandacht op een voornaam Katholijk orgaan, 't welk in Londen wordt uitgegeven, waarin wordt beweerd, dat de innige alliantie tusschen Frankrijk en Engeland niet lang zal duren; — dat, alles wel beschouwd, Engeland niet anders heeft gedaan dan Fransche troepen en krijgsbehoeften naar de Levant overbrengen; — dat de Engelsche bevelhebbers meest alle ziekelijke grijsaards zijn, en dat, als het Britsche leger niet geheel vernietigd is, men dit eenig en alleen aan de Fransche soldaten verschuldigd zal zijn. — Het moet, naar men meent, als een zonderling teeken des tijds worden beschouwd, dat in Groot-Brittanje een deel der Katholijke partij zich, wat het Oostersche vraagstuk aangaat, op die wijze aansluit aan de heeren *Cobden*, *Gladstone* en andere staatkundige voorstanders van den vrede.

— Tijdens het bezoek van *Jenny Lind* heeft de heer *Berlioz* haar verzocht, één stuk slechts op een zijner concerten te zingen en bood haar daarvoor 40,000 fr. Zij antwoordde echter: »Mijn waarde *Berlioz*, ik heb te Parijs niet gezongen toen ik jong was en mijne stem hare volle kracht had; ik zal niet dwaas genoeg zijn, thans voor 40 duizend francs mijn' roem op het spel te zetten." Zij heeft echter te Parijs gezongen, doch voor *Rossini* alleen. Zij is door lord *Cowley*, den heer *Fould*, den heer *de Persigny* en eenige der aanzienlijkste huizen met de meeste onderscheiding ontvangen.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 November.

In de zitting der Kamer van gisteren is door het gouvernement eene som van 800,000 francs gevraagd voor onderstand aan staatsambtenaren van minderen rang, wier jaarwedde minder dan 1400 fr. bedraagt, en aan de daglooners in dienst des lands.

De kamer van vertegenwoordigers heeft heden het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede, dat een' louteren weerklank behelsde, ongewijzigd aangenomen.

Door den minister van binnenlandsche zaken is bij de Kamer eene wet voorgedragen, waarbij een buitengewoon krediet van 1,500,000 francs aan het gouvernement verleend wordt, voor maatregelen die het ten behoeve der arbeidende volksklasse en hulpbehoevenden wil nemen.

Naar aanleiding eener opmerking van een der leden, erkende de minister van buitenlandsche zaken, dat in het laatste jaar de graanprijzen in België iets hooger dan in Engeland en in Nederland geweest zijn; dat de oorzaak daarvan gedeeltelijk lag in het verbod van uitvoer uit België, doch dat hij desniettemin meende het verbod te moeten handhaven om aan het volksvooroordeel voldoening te geven.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 21sten November.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot regeling van het fonds wegens den koopprijs der domeinen over den jare 1855. Verzending aan de afdeelingen.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1856 (*Justitie.*)

Over art. 10 der 2de afdeeling (traktementen van de geregtsdienaren) heeft eene korte woordenwisseling plaats tusschen de heeren *van Deinse* en *Sander*, die meenen, dat de bezoldiging van die ambtenaren, die *f* 350 bedraagt, te gering is, als men hunne moeijelijke betrekking in aanmerking neemt, met den *minister van justitie*, die doet opmerken, dat het rijk nu voor hunne kleeding zal zorgen en ook op de begrooting *f* 700 voor gratificatiën is uitgetrokken.

Bij art. 17 van de vijfde afdeeling (kosten van algemeene of rijks-politie) ontwikkelt de heer *Hoijnck van Papendrecht* zijne bezwaren: naar zijne meening is er geen behoorlijk verband tusschen de rijks- en gemeente-politie, waarvan hij nadeelige gevolgen in plaats van zamenwerking vreest, vooral ingeval van stoornis der openbare orde.

De heer *Storm* doet zijne klagten kennen over de politie ten platten lande, bijzonder in de provincie Noordbrabant.

Bij art. 21 brengt de heer *Elout* ter sprake het bekende besluit nopens de uitzetting van *de Geest*. Hij noemt dit een *proces de tendance*, dat alleen gegrond is op de vooronderstelling, dat het in de bedoeling van dien persoon lag, onrust te stoken en dat mag in een gastvrij land, als het onze, niet als grondslag voor de uitzetting worden aangenomen.

De *minister van justitie* zet op den voorgrond, dat dit het eerste voorbeeld van de uitzetting eens vreemdelings was. Dit bewijst al dadelijk voor onze groote gastvrijheid. Maar Z. Exc. deelt ook een overzigt van de feiten mede. *De Geest* hield openbare lezingen. Het geheele publiek werd uitgenoodigd die tegen contributie bij te wonen. Zij hebben o.a. te Schiedam plaats gehad en zooveel is nu zeker, dat op dat zelfde tijdstip de geheele gemeente in onrust was geraakt. Hij kan er bijvoegen, dat ook in andere plaatsen zich onrustige bewegingen vertoonden, als die lezingen zouden gehouden worden, zoodat de politie gevorderd werd om tegen de verstoring van de orde te waken. Die lezingen bragten dus zekere onrust in den lande te weeg. Maar er gebeurde meer. Twee hoofden van de regterlijke magt en van de politie schreven den minister, dat, zoo men de tooneelen van Schiedam ook niet elders wilde zien ontstaan, die vreemdeling dan het land moest worden uitgezet; ja, ook het hoofd eener groote stad schreef den minister hetzelfde en voegde er bij, dat, zoo die tooneelen langer voortduurden, de rust niet bewaard kon worden. Men merke daarbij wel op, dat de drie briefschrijvers waren Protestanten. — En wie was nu die vreemdeling? Een voormalig Roomsch-Katholijk priester, die van dat gewaad in België misbruik had gemaakt om eene reeks opligtingen te plegen. De minister begreep dus, dat deze slecht aangeteekende vreemdeling, die overal waar hij zich bevond, moeijelijkheden berokkende, beter deed het land te ontruimen. Z. Exc. heeft eerst getracht den man te bewegen, vrijwillig het land te verlaten, en wat was nu zijn antwoord? Hij wilde van de zaak eene speculatie maken; en hij schreef aan den Koning en aan den minister, dat hij geneigd was aan de uitnoodiging te voldoen, mits men hem *f* 1500 betaalde. Nu had de minister, als hij misbruik der geheime politiegelden had willen maken, al het geschrijf dat later gevolgd is kunnen voorkomen, maar hij heeft die propositie beantwoord met den last, om den man het land te doen ontruimen.

De heer *Mackay* laat de geheele zaak van den ter sprake gebragten persoon daar, maar komt op tegen de stelling van den minister, dat wat in 't oog van anderen ergernis geeft, daarom uitzetting zou wettigen.

De *minister van justitie* ontkent die stelling te hebben vooruitgezet, maar er is toch eene mate in alles. De man maakte er zijn werk van het publiek te beleedigen. En zal men dan zeggen dat het publiek moet gestraft worden, omdat het zich over die beleedigingen ergert?

Bij art. 28 (onderhoud der gevangenen), van de zesde afdeeling, spreekt de heer *Westerhoff* over de min voldoende voeding der gevangenen. Hij ontwikkelt dat gevoelen en licht in eene zeer uitvoerige rede de stelling toe welke in het voorloopig verslag is uiteengezet, dat namelijk die voeding over het algemeen slecht en ontoereikend is, zoo zelfs, dat daaraan de betrekkelijk groote sterfte moet worden toegeschreven, die onder de bevolking der gevangenissen heerscht.

De heer *Mackay* antwoordt hierop, dat de gevangenen ook wel te goed kunnen behandeld worden. Men moet zich wachten, dat daardoor soms geene misdrijven worden uitgelokt. Zoo is de voeding bijv. in de bedelaars-gestichten minder goed dan in de gevangenissen. Dit wetende; is het gebeurd dat bedelaars kleine misdrijven plegen, om aldaar opgenomen te worden.

De *minister van justitie* is het daarin eens met den heer *Westerhoff*, dat de slechte voeding niet moet zijn eene verzwaring van straf voor de gevangenen. Intusschen is nu reeds in de groote strafgevangenissen eene betere voeding ingevoerd dan in de kleine; overigens zullen de op zich zelve behartigingswaardige wenken van dien spr. niet verloren gaan, maar zeker onderzocht worden door hen, die meer speciaal met dit onderwerp belast zijn.

Ten slotte wordt, nadat alle onderdeelen zijn goedgekeurd, het *geheele* hoofdstuk in omvraag gebragt en *aangenomen* met 53 tegen 9 stemmen.

(*Tegen:* de heeren *van Hoëvell*, *van Eck*, *Hoijnck van Papendrecht*, *Dullert*, *van Zuijlen van Nijevelt*, *Thorbecke*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *L. D. Storm* en *van der Linden.*)

De algemeene beraadslagingen worden daarna geopend over hoofdstuk V (*Binnenlandsche Zaken*).

De heer *van Akerlaken* bespreekt de reeds gedane opmerking, dat de begrooting sluit met een, hoezeer dan ook *schijnbaar* deficit. Spr. deelt die aanmerking tot eene zekere hoogte en wenscht daarom de uitgaven te zien inkrimpen; wijst daartoe op den aanleg van sluizen te Dalem, waarvan het ⅓ gedeelte der kosten, voor 1856 eene ton zal bedragen; op de nieuw aangevraagde subsidiën, ten bedrage van *f* 80,000; op de som voor de akademie te Delft; en op het subsidie van *f* 4000 voor het standbeeld van *Laurens Coster*.

De heer *van Nispen van Sevenaer* vraagt aan den minister of hem iets bekend is, dat de brug over den IJssel tot Westervoort niet soliede is, en zoo ja, welke inlichtingen de minister daaromtrent geven kan; sprs. vraag is ook of er veel tijd tot herstel noodig zou zijn.

De heer *van Goltstein* is het in de hoofdzaak eens met het aangevoerde door den heer *van Akerlaken*, vooral aangaande de groote sommen voor rivierwerken.

De heer *Thorbecke* brengt zijne algemeene beschouwingen tot twee hoofdpunten: 1) de verhooging der uitgaven; en 2) de bezoldiging der ambtenaren. — Wat het *eerste* punt betreft, zegt spr., dat er eene toenemende verhooging van uitgaven voor dit departement blijft bestaan; de dienst van 1854-56 gaat die over de jaren 1851-53 bijkans met 7 ton gouds te boven. Spr. vraagt of, als men gedurende nog tien jaren op dergelijke wijze voortgaat, de begrooting voor binnenlandsche zaken dan niet onze krachten, hoe die ook mogen toenemen, te boven zal gaan.

Dit leidt hem tot den aandrang van zuinigheid èn in het aanvragen der gelden, èn in het besteden daarvan. Zuinigheid is evenzeer voor een rijk als voor partikulieren verpligtend, zuinigheid moet evenzeer een regel zijn in jaren van voorspoed als in jaren van nood.

Wat de bezoldiging der ambtenaren betreft, is het hem voorgekomen, dat de Regering en sommige leden niet ongenegen zijn om die ambtenaren zoo al niet dadelijk, dan toch later te gemoet te komen. Hij gelooft, dat, als het aankomt op verbetering van het lot der mindere ambtenaren, bij buitengewone omstandigheden of duurte, men veeleer tot eene tijdelijke tegemoetkoming, dan tot verhooging van bezoldiging in het algemeen moet overgaan. Na verder de bezwaren hiertegen te hebben uiteengezet en gezegd te hebben, dat men, door hooge bezoldigingen, niet moet medewerken om personen van de nijverheid af te trekken, om zich aan de staatsdienst te wijden, betoogt spr. nog de wenschelijkheid van een spoorweg van de residentie naar Scheveningen en de behoefte, welke er bestaat aan eene wet tot het vervoer van landverhuizers.

De heer *Schimmelpenninck* vraagt of het raadzaam zoude zijn, uit zucht tot besparing, de voltooijing van begonnen nuttige werken te vertragen, en daardoor welligt meer nadeel te stichten, dan het op deze wijze beoogde voordeel. Ten aanzien van de vergelijking van de voorgestelde begrootingen in verschillende tijdperken, doet de spreker opmerken, dat men in dit opzigt ook moest letten op de suppletoire begrootingen, en op de bijzondere omstandigheden, en dat, als men heeft gewezen op de periode van 1851—53, ook hij kan wijzen op het tijdperk van 1841—45, als wanneer de voorgestelde sommen nog 7 ton gouds minder hebben bedragen, dan in de eerstgenoemde periode; — dat zoodanige vergelijkingen doorgaans gebrekkig zijn, en dat het in dezen eigenlijk hierop aankomt, of de nuttigheid der voorgestelde uitgaven voldoende is gebleken.

De *minister van binnenlandsche zaken* hierop het woord voerende, erkent, dat spaarzaamheid allezins wenschelijk is, maar dat altijd dient te worden gelet op de behoeften. Naar zijn inzien is, bij zoo vele behoeften, als zich bij het departement, aan 't welk zoo vele belangen verbonden zijn, voordoen, het cijfer niet te hoog, en dient men in aanmerking te nemen, dat het departement ook eene ontvangst van ruim één millioen in de schatkist oplevert, en dat derhalve de kosten inderdaad niet meer dan *f* 4,730,000 vorderen.

Ten aanzien der rivierwerken herinnert de minister er aan, dat is aangenomen, dat voor de verbetering derzelve jaarlijks twee tonnen op de begrooting zouden worden gebragt, maar dat daaronder niet kunnen worden begrepen de noodzakelijke herstellingen, en ook geenszins de kosten van het kanaal van St. Andries en de sluizen van Dalem.

Wat betreft het weglaten van sommige posten van uitgaaf, verklaart de minister, dat hij niet bepaaldelijk is gestemd tegen eene afzonderlijke wet voor de sluizen te Dalem; — dat de door den heer *van Akerlaken* verlangde weglating van de subsidiën *f* 80,000 hoogst onbillijk zoude zijn, en in zeker opzigt schadelijk voor de schatkist, en dat eene vermindering van *f* 4000 voor de oprigting van een standbeeld voor den uitvinder van de boekdrukkunst toch geen merkbaren invloed op het eindcijfer zoude hebben.

Ten aanzien van de brug te Westervoort verklaart spr. dat deze in 't algemeen aan de verwachting voldoet en nog dagelijks door zwaar beladen wagens wordt bereden; dat zij alleen eenige kleine herstellingen behoeft, en dat hem van eene verzwakking niets bekend is.

Ten aanzien van den aanleg van een' spoorweg door het Bosch naar Scheveningen, geeft de minister te kennen, dat deze zaak nog aanhangig is, doch dat hij zich van dergelijken weg, indien het daarbij blijft, niet veel voorstelt. Verder heeft de minister verklaard, dat er op de landverhuizing een ontwerp bij den Raad van State aanhangig is, 't welk in een' betrekkelijk korten tijd der Kamer zal kunnen worden aangeboden.

Het vervolg der beraadslagingen wordt bepaald op morgen.

Zitting van Donderdag den 22sten November.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk V (*Binnenl. Zaken*).

De heer *Mackay* brengt eenige bedenkingen in het midden tegen hetgeen gisteren door den heer *Thorbecke* is aangevoerd.

Desgelijks de heer *van Goltstein*, die zegt aangenaam verrast te zijn door de door dien spreker *nu* ontwikkelde zucht tot bezuiniging, hetgeen vroeger, met betrekking tot de afdeeling waterstaat en publieke werken, geenszins het geval was, zoodat de tegenwoordige hooge uitgaven het uitvloeisel zijn van zijn bestuur.

Spr. betreurt het, dat ook de tegenwoordige Regering zijne klagten over de hooge opvoering der uitgaven voor rivier-verbetering, niet verhoord heeft.

De heer *de Kempenaer* verklaart zich tegen den aandrang om eene vaste regeling der bezoldigingen van ambtenaren daar te stellen. Hij acht die èn onregtvaardig, èn ondoelmatig. Men moet het verschil van den arbeid en het verschil van talenten in aanmerking nemen, en den minister niet belemmeren in de verdeeling van den arbeid.

De heer *Thorbecke* voert hierop nog het woord ter beantwoording van het gesprokene en wordt beantwoord door de heeren *van Lennep* en *Schimmelpenninck van der Oije*.

Nadat hierop de minister van binnenlandsche zaken nog eenige opmerkingen had in het midden gebragt, worden de algemeene beraadslagingen over dit hoofdstuk gesloten.

Bij de beraadslagingen over de *derde afdeeling* (Nationale militie en schutterijen), zegt de heer *van Akerlaken* den minister dank voor de toezegging van de aanbieding eener wet op de nationale militie. Maar hij is minder gesticht over de verschuiving der indiening van eene wet nopens de schutterijen, waaromtrent hij eenige inlichtingen vraagt.

De heer *Schimmelpenninck v. d. Oije* verzoekt den minister om op het aangevoerde door den vorigen spreker niet te antwoorden, daarbij wijzende op het belang en den omvang dezer aangelegenheid.

De *min. van binnenl. zaken* antwoordt, dat er geene onmogelijkheid bestaat om nu reeds zijne denkbeelden nopens de inrigting der schutterijen mede te deelen, maar hij meent dat het beter is dit tot de indiening der wet nopens de militie uit te stellen; het zijn twee wetten van grooten omvang, die niet te gelijk kunnen behandeld worden.

Bij de *vierde afdeeling* (Medische politie) dringen de heeren *Westerhoff* en *van Deinse* zeer aan op de spoedige indiening der wetten betrekkelijk de medische politie. Zij herinneren aan de velerlei beloften deswege gedaan en wijzen op de dringende noodzakelijkheid tot voorziening.

De *minister* wijst op het moeijelijke van het onderwerp der medische politie en op het groot verschil van gevoelen daaromtrent. De Regering heeft zich dan ook op dit punt gehouden aan het werk der staats-commissie. Hij refereert zich voorts aan de memorie van beantwoording en voegt er de verzekering bij, dat nog in deze zitting de aanbieding dier wetten zal plaats hebben.

De verdere discussiën worden hierop verdaagd tot morgen.

'S GRAVENHAGE, 22 November.

Het heeft den Koning behaagd, bij besluiten van den 21sten dezer, aan den heer mr. *A. J. Duijmaer van Twist*, op zijn verzoek, te verleenen eervol ontslag als gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, onder dankbetuiging voor de vele in die betrekking door hem aan den lande bewezen belangrijke diensten; den heer *Duijmaer van Twist* voornoemd te benoemen tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw; tot gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië te benoemen den heer *Ch. F. Pahud*, thans minister van koloniën; den heer *Pahud* voornoemd, met ingang van den 1sten Januarij 1856, eervol te ontslaan als minister van kolonien, onder dankbetuiging voor de vele goede en belangrijke diensten, in die betrekking aan Zijne Majesteit en aan den lande bewezen; tot minister van koloniën, met ingang van den 1sten Januarij 1856, te benoemen den heer mr. *P. Mijer*, lid van den raad van Nederlandsch Indië.

De nieuw benoemde minister van koloniën legde, volgens getuigenis van de *Constitutioneel* en de *Echo Universel* beide, in zijne hooge regterlijke betrekkingen en als raad van Indë, veel kennis van zaken en grooten ijver aan den dag. Hij was gedurende verscheidene jaren voorzitter van het oppergeregtshof in N. I. en nam een werkzaam deel aan de vervaardiging en het in werking brengen van de nieuwe wetgeving aldaar. Hij heeft zich door velerlei merkwaardigen arbeid van wetenschappelijken aard, met name op het gebied van geschiedenis en staatsregt, doen kennen. Volgens de *Echo*, behoort de heer *Mijer* tot de Israëlietische godsdienst.

Van den 23sten. Z. K. H. Prins *Frederik* is gisteren avond ruim 10 uur in goeden welstand van Berlijn in deze residentie teruggekeerd.

— Het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting (binnenl. zaken) is heden tot art. 72 bij de Tweede Kamer nagenoeg ongewijzigd aangenomen.

— Per telegraaf ontvangt men het berigt, dat H. M. de Koningin-Moeder gisteren te Petersburg aangekomen en aan het winterpaleis afgestapt is, waar appartementen voor H. M. in gereedheid waren gebragt.

AMSTERDAM, 22 November.

De *Amst. Courant* deelt thans de lijst mede van de bekrooningen aan Nederlandsche inzenders op de tentoonstelling te Parijs ten deel gevallen. Wij kunnen, zegt dat blad, niet nalaten hierbij op te merken, dat als men het getal inzenders vergelijkt met dat der bekrooningen, de Nederlandsche nijverheid naar het ons voorkomt, niet zonder eer het terrein verlaat. De catalogus toch geeft ruim 400 inzenders op, en wij tellen op onze lijst 2 gouden eeremedailles, 12 zilveren en 36 bronzen, en 38 eervolle vermeldingen.

De eere-medailles van goud zijn ten deel gevallen aan de stad Amsterdam, wegens de aldaar gevestigde diamantslijperijen; en aan de Nederl. Handelmaatschappij voor hare verzameling koloniale voortbrengselen.

De zilveren medailles: aan *Voorzanger*, diamantslijper te Amsterdam; de vereeniging ter bevordering van de belangen van den boekhandel; *Wijnand Fockink*, te Amsterdam, voor fijne likeuren; *A. Hohwu*, aldaar, voor een chronometer; Nederlandsche suikerraffinaderij, aldaar; *van Vlissingen*, *van Heel*, *Derosnecail* & *Co.*, aldaar; Nederlandsche handelmaatschappij, voor sommige voorwerpen; *J. Heukensfeldt*, te Delft, voor tapijten; *J. Enschedé* & *Zoon*, te Haarlem, voor letterstempels, letters enz.; *W. N. Logeman en van Wetteren*, te Haarlem, *J. J. Krantz* & *Zoon*, te Leiden, voor lakens; *P. F. Vaesen*, te Rotterdam, voor kaas geschikt voor uitvoer.

De medailles van de 2de klasse (bronzen): aan Z. Exc. mr. *A. J. Duymaer van Twist*, gouv.-gen. der Ned. O.-I. bez., voor inlandsche wapens enz.; *L. Bienfait* & *Zonen*, te Amsterdam, model van een ijzeren clipperschip; instituut tot onderwijs van blinden, aldaar; *van Enst* & *Dijk*, aldaar, voor boraks en campher; *Wilhelm Geissler*, aldaar voor instrumenten; gebr. *Lurasco*, aldaar, voor statuetten van brons; *Karel Mennegand*, aldaar, voor muzijk-instrumenten; *Orobio de Castro* & *Co.*, aldaar, voor horlogiemakers-olie; *A. B. van der Vies c. s.*, aldaar, voor verzamelingen van Japansche voortbrengselen; *Frans Zeegers*, aldaar, voor Japansch verlakte meubelen; *van Zuylekom*, *Levert* & *Co.*, aldaar, voor sterke dranken; de naamlooze maatschappij de Atlas, aldaar, voor machines; de Nederlandsche handelmaatschappij, voor sommige voorwerpen; dr. *S. Bleekrode*, te Delft; *W. J. Kroneberg*, directeur der koninklijke tapijtfabrijk te Deventer, voor tapijtwerk; *P. Goedewaaijer*, te Gouda, voor tabakspijpen; *J. Kortenoever*, aldaar, voor garens; *P. J. van der Want*, aldaar, voor tabakspijpen; *H. W. Berenbak*, te 's Gravenhage, voor laarzen en schoenen; *J. G. Hager*, aldaar, voor zadels; *W. J. van Heijnsbergen*, aldaar, voor gouden en zilveren passementen, gallons enz.; *M. L. Hermans* & *Co.*, aldaar, voor rijtuigen; *J. Mouton* & *Zoon*, aldaar, voor chemische præparaten; jhr. *D. R. Gevers Deynoot*, te Loosduinen, voor Goudsche kaas; *Beekhuis Damsté* & *Co.*, te Groningen, voor loodwit; *Oomkens*, *van Bakkenes* & *Damsté*, aldaar, voor drukproeven; *Met* & *Meylink*, te Haarlem, voor boekbinderswerk; *L. Veneman*, te 's Hertogenbosch, voor een preekstoel; *Dirk Baan*, te Hoogwind, voor Noord-Hollandsche kaas; gebr. *Stibbe*, te Kampen, voor fijne likeuren; gebr. *J.* & *F. Andriessen*, te Roermond, voorwerpen van lood; *Cuijper* & *Stoltzenberg*, aldaar, voor een preekstoel; *Frans Stolzenberg*, aldaar, voor geborduurde kerksieraden; *J. Linden*, chirurgicale instrumenten; *Gebr. van Stolk*, aldaar, voor verzameling van graansoorten; *H. de Heus* & *Zoon*, te Utrecht, voor koperwerk.

ARNHEM, 23 November

Gisteren had alhier een ijsselijk ongeval plaats. Een der knechts op den waterkorenmolen bij Sonsbeek had namelijk het ongeluk dat de band, waarmede zijn voorschoot was vastgemaakt, zich om de spil van het molenrad slingerde en hij daardoor, ondanks alle gedane moeite om zich van de voorschoot te ontdoen, naar het rad werd getrokken met het noodlottig gevolg dat het bovenste gedeelte van het ligchaam er tusschen geraakte.

Dit ongeval spoedig door aanwezigen bespeurd zijnde, is de molen stil gezet en heeft men den ongelukkige, die deerlijk aan hoofd en borst verwond was, er uitgehaald. Men koestert thans de hoop dat de rampzalige wien terstond heelkundige hulp is toegebragt, niettegenstaande de groote verminking, in het leven zal behouden worden.

NIJMEGEN, 21 November.

Door de arrondissements-regtbank alhier werd op gisteren uitspraak gedaan in de zooveel gerucht gemaakt hebbende procedures: *a.* van kerkvoogd en notabelen der Hervormde gemeente te Alphen, en *b.* die van Altforst en Apeltern, respectivelijk tegen het gemeente-bestuur van Apeltern. Met toewijzing der ingestelde vorderingen, werd in opzigt der *eerstbedoelde zaak* door de regtbank verstaan, dat de Hervormde gemeente van Alphen is eigenares van het tusschen partijen kwestieuse schoollokaal zoo als het tegen het kostershuis der Hervormde gemeente te Alphen is aangebouwd, en dat het gemeentebestuur van Apeltern, door zich, op den 19den Augustus 1852, de uitsluitende beschikking over en het gebruik van dat schoollokaal toe te eigenen, heeft gepleegd schennis van eigendomsregt, — dienvolgens het gedaagde gemeentebestuur gelast, binnen tweemaal 24 uren na de beteekening van het vonnis, voormeld schoollokaal te ontruimen en ter beschikking te stellen van de Hervormde gemeente te Alphen; met magtiging op den kerkvoogd dier gemeente als eischer, om bij gebreke van voldoening aan voormelden last, de ontruiming te doen bevorderen, ten koste van de burgerlijke gemeente van Apeltern, des noods daartoe bijgestaan door den sterken arm; terwijl voorts het gedaagde gemeentebestuur werd veroordeeld tot vergoeding van kosten, schaden en interessen, ter oorzake van de door hetzelve op den 19den Augustus 1852 en sedert gepleegde onregtmatige daad, nader bij staat te begrooten, volgens de wet, en in de kosten van het regtsgeding.

Ten aanzien der zaak sub *b.* werd door de regtbank verklaard voor regt, dat de Hervormde gemeente te Altforst en Apeltern is eigenares van het schoolgebouw en van de daarbij behoorende schuur te Apeltern, en dat de afbraak van voormelde schuur, door of op last van het gedaagde bestuur, op den 27sten Oct. 1852, daarstelt schennis van eigendom der Hervormde gemeente te Altforst en Apeltern, en mitsdien onregtmatige daad; met veroordeeling van het gedaagde gemeentebestuur tot vergoeding van schade door voorschreven handeling bij de gemelde Hervormde gemeente gerezen, nader bij staat te begrooten, en eindelijk in de kosten van het regtsgeding.

ZWOLLE, 19 November.

In de alhier gehouden raadsvergaderingen op den 13den, 14den en 15den dezer is o.a. met 9 tegen 4 stemmen besloten, om op den 1sten Januarij 1856, of na het ontvangen der koninklijke goedkeuring, de opcenten en stedelijke belasting op het *geslagt* af te schaffen.

Als aequivalent voor de vervallen opcenten op den rijksaccijns op het gemaal en voor die der afgeschafte belasting op het geslagt, is besloten, met 10 tegen 2 stemmen, om, na aftrek van hetgeen eene aangenomene verhooging der belastingen op den wijn en het gedistilleerd opbrengt, eenen *hoofdelijken omslag* te heffen, tot een bedrag, daarvoor jaarlijks op

de begrooting aan te wijzen (in 1856 voor *f* 17197.50).

Als grondslag is aangenomen, dat *alle* inwoners belasting schuldig zijn, wier *zuiver* inkomen, — van welken aard ook, of uit welke oorzaken voortvloeijende, — *f* 400 's jaars bedraagt, na aftrek der renten van verschuldigde kapitalen, alle belastingen en de noodzakelijke kosten van bezittingen, waaruit die inkomsten worden verkregen. Naar dezen grondslag, welke veertien klassen aanwijst, n.l. van *f* 400 tot *f* 100,000 en daarboven, kan zich ieder ingezeten zelf rigten, of wordt hij, indien hij dit verlangt, door het gemeentebestuur gerangschikt.

GRONINGEN, 24 November.

De heer K. Mesdag heeft, naar wij vernemen, zijne benoeming tot lid van het hoofdbestuur van het instituut voor doofstommen alhier aangenomen.

— De kiesgeregtigden voor de kamer van koophandel en fabrijken worden herinnerd, dat de verkiezing van vier leden zal plaats hebben op Woensdag den 28sten November aanstaande.

— Naar wij vernemen, is bij Zr. Ms. besluit van den 25sten Augustus l.l. aan de heeren H. K. Onnes en J. Onnes, handelende onder de firma van H. K. Onnes en Compagnie, wonende te Groningen, voor den tijd van tien jaren octrooi verleend op de invoering der uitvinding van een' verbeterden schulpkalkoven; — terwijl bij Zr. Ms. besluit van den 11den November l.l. aan den heer A. van der Veen Oomkens, mede wonende te Groningen, voor den tijd van vijf jaren octrooi is verleend op de invoering van een nieuw waschtuig van Amerikaanschen oorsprong en genoemd kogel-waschmachine.

— Donderdag jongstleden stonden voor de regtbank alhier teregt, de twee vrouwen aangeklaagd van het arglistig ontvreemden van twee gouden stiften van een oorijzer (waarvan melding is gemaakt in onze Courant van den 15den Aug. j.l.), en zijn te dier zake veroordeeld tot gevangenisstraf ieder voor den tijd van één jaar en in de kosten.

— Naar men verneemt, is dezer dagen wederom in handen van de justitie gekomen, de zoo zeer bekende H. de Haas, ten gevolge van opligterij. In den loop van dezen zomer uit de gevangenis te *Hoorn* ontslagen, waar hij ter zake van diefstal bij nacht, vijf jaren had doorgebragt, schijnt die opsluiting en de vroegere éénjarige gevangenis, wegens eenvoudigen diefstal, op het karakter van dezen jeugdigen misdadiger geen den minsten invloed te hebben uitgeoefend.

— Nadat het in deze week een paar nachten vorstweder was geweest en de grachten rondom deze stad waren toegevroren, waagden zich heden middag eenige knapen op het ijs, dat evenwel nog niet de noodige sterkte had; zij zijn er ingezakt en niet dan met moeite gered. Wij maken van deze roekeloosheid melding, ten einde deze anderen ter waarschuwing moge strekken.

— Woensdag is te *Delfzijl* gearriveerd de nieuwe schroefstoomboot *Fivel*, die binnen weinige dagen, na een' te houden proeftogt van regeringswege, in de vaart zal komen tusschen *Delfzijl* en *Groningen v.v.*

Ieder, die het schip bezocht en in oogenschouw nam, bewondert de fraaiheid van het vaartuig, en niemand weet, wat hij het meest moet roemen, òf het doelmatige der inrigting, òf de gemakkelijkheid en betrekkelijke ruimte der kajuiten en andere gerijfelijkheden, òf den snellen loop van het stoomschip. Er is maar ééne stem over, dat de bouwmeester P. Kriens, te Duisburg, in Pruissen, in dezen allen lof verdient en dat ook de heeren ondernemers niets gespaard hebben, om hunne boot een schoon aanzien te doen geven, weshalve men hun geenszins een' goeden smaak ontzeggen kan.

Allen, die met den geest dezer dagen, een geest van vooruitgang, instemmen, verheugen zich over dit beter vervoermiddel, inzonderheid van personen, tusschen Delfzijl en Groningen, ja, tusschen het naburig koningrijk Hannover en laatstgenoemde stad, iets toch, waaraan sedert lang eene dringende behoefte gevoeld werd. (*Ingezonden.*)

— De staten van *Friesland* hebben besloten voor den aanleg van een' kunstweg door de gemeente Opsterland, tot verbinding van Groningen met de Lemmer, een subsidie te verleenen van 30 pCt. van de aannemingssom, behoudens eenige bepalingen, waaronder de voorwaarde, dat het subsidie niet zal worden uitbetaald, zoolang ook niet de wegsverbetering in Groningen, hiermede in verband, zal zijn tot stand gebragt.

KERKNIEUWS.

De weleerw. z. gel. heer *J. P. Müller*, pred. te Mensingeweer, heeft voor het beroep op Texel bedankt.

Haule, 18 Nov. Werd te Haulerwijk, vóór ruim twee jaren, door gunstige beschikking der synode, eene nieuwe kerk daargesteld uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen, — de dag van heden was voor *ons* een *ware* feestdag.

De heeren kerkvoogden onzer gemeente hadden in het vorige jaar, het eeuwen oude kerkgebouw laten afbreken, en thans mogten wij voor het eerst wederom opgaan in een nieuw bedehuis, door eigene middelen gesticht. Onze geachte leeraar ds. *A. N. Brouwer Huisinga* wees ons, naar aanleiding van 2de Kron. 7 vs. 15 en 16, op de bestemming des kerkgebouws, de beloften Gods en onze verpligtingen, en stelde ons daarbij de meerdere voortreffelijkheid van de nieuwe boven de oude kerk in het licht.

Ten volle vereenigen wij ons met de wenschen en gebeden over en voor ons uitgestort, en houden ons overtuigd, dat deze dag voor velen onvergetelijk zal zijn. Wij zagen ons vereerd door de tegenwoordigheid van onzen hooggeachten burgemeester jhr. mr. *G. W. F. Lijcklama à Nijeholt* en heeren wethouders *G. Attema B. Prakken*, die door het leggen van den eersten steen reeds hunne belangstelling hadden te kennen gegeven.

Hulde werd toegebragt aan den bekwamen architect *J. Noorman*, van Oosterwolde, aan wien wij het te danken hebben, dat ons kerkgebouw, als zeer smaakvol te zijn wordt geroemd. De feestelijke stemming, waarin wij de kerk verlieten, werd nog verhoogd door het gul onthaal, hetwelk heeren kerkvoogden ons in de school hadden bereid, en ons vriendschappelijk zamenzijn aldaar werd besloten door godsdienstig lofgezang.

— De weleerw. heer *Cremer*, proponent bij de algemeene Doopsgez. societeit te Amsterdam, heeft het op hem uitgebragt beroep te Huizinge aangenomen.

(*Ingezonden.*)

De Akademie Minerva.

't Verheugt ons zeer, dat tegenwoordig de aandacht der stedelijke regering en van vele andere achtingwaardige personen op de inrigting gevestigd is, welker naam wij aan 't hoofd van ons opstel plaatsten. Werd in een vorig nommer dezer Courant gesproken over de gebouwen van Minerva en hunne inderdaad wenschelijke verbetering, — wij willen een paar regelen wijden aan het onderwijs, dat wij van zulk eene instelling verwachten. 't Is er verre van daan, dat wij eene kritiek zouden willen leveren van het bestaande onderwijs of de waarde daarvan zouden betwijfelen; daartoe zijn wij er te weinig van nabij mede bekend. Wij willen alleen spreken over eene wetenschap, die sedert de laatste jaren met reuzenschreden is vooruitgegaan, in elken tak van nijverheid hare zegenrijke vruchten doet plukken en toch nog zoo weinig bij ***het volk*** bekend is, toch niet op Minerva onderwezen wordt Wij bedoelen de algemeene natuurkunde. Wij kennen in deze stad slechts ééne gelegenheid, waar voor partikulieren de mogelijkheid bestaat, in de beginselen dezer hoogst nuttige wetenschap onderwezen te worden. De lessen aan de hoogeschool en aan de landhuishoudkundige school zijn uit den aard der zaak slechts voor weinigen toegankelijk, ook slechts voor weinigen bestemd, en de vergaderingen van 't Natuurkundig Genootschap zal toch wel niemand eene gelegenheid noemen om onderwijs te ontvangen. Bovendien zijn de drie laatstgemelde plaatsen, waar men aan bevordering van natuurstudie tijd en kosten besteedt, alleen toegankelijk voor gegoede menschen, terwijl van de eerstgemelde gelegenheid, waar tegen eene geringe vergoeding van onkosten, aan ieder, die het wenscht, eigenlijk onderwijs in de natuurkunde gegeven wordt, uit locale oorzaken ook al weer door een betrekkelijk hoogst gering aantal personen gebruik kan worden gemaakt (*)

Moest dit zoo zijn? Behoort dit zoo te blijven?

Moet in eene stad als Groningen, die gaarne den naam wil dragen mede vóór te gaan op den weg van volksverlichting, geene inrigting bestaan, waar voor iedereen en in 't bijzonder voor aanstaande ambachtslieden de deur openstaat, om kosteloos kennis op te doen van de natuur, waarin en waardoor zij leven, van de krachten, die er in werken en waarvan zij zelven later zich zullen moeten bedienen, van de wetten, waarnaar die krachten zich regelen en die toch bekend moeten zijn aan hem, die er gebruik van wil maken.

Wij schatten 't onderwijs in wis- en teekenkunst hoog voor aanstaande timmerlieden, schrijnwerkers, smeden enz., maar bovenaan op de lijst der voor ieder noodzakelijke kundigheden, ze mogen hem, naar men zegt, te pas komen of niet, stellen wij ***kennis der natuur***. 't Is hier de plaats niet, om in 't breede 't hooge belang dezer kennis te betoogen, schoon 't anders wel eens wenschelijk was; want ook hier maakt onbekend, helaas! onbemind, maar vragen willen we toch of een timmerman en metselaar goede sluiswerken, regenbakken, fondamenten kan maken, als hij niet met de ontzettende kracht, die 't water onder zekere omstandigheden kan uitoefenen, bekend is; of bij deugdzame vloeren kan leveren en geene middelen kennen om hout tegen verrotting te bewaren; of hij in 't algemeen goed werk kan maken zonder eene tamelijk uitgebreide en grondige kennis van de sterkte der materialen enz. enz. Wij noemen hier slechts een paar alledaagsche dingen; spraken we van spoorwegen, kettingbruggen, fijnere voortbrengselen van den mechanicus, horlogiën enz. en vroegen dan, hoe weinigen hier in staat zijn zoo iets te vervaardigen, men zou ons dan met eenig regt het stilzwijgen kunnen opleggen en op de toekomst verwijzen; maar neen, wij gewagen alleen van het gewone, meest voorkomende, en vinden dan bij genoegzaam al onze handwerkers een bijna volslagen gebrek aan natuurkennis. Dat men zich toch niet eeuwig behelpe met dat alle vooruitgang in den weg staande: „'t komt mij of hun niet te pas!" Op die wijze zullen altijd vreemde werklieden hier moeten komen om te helpen, als er maar iets bijzonders zal worden daargesteld. Zoodoende blijven onze ambachtslieden steeds wat ze zijn, behoudens enkele gunstige uitzonderingen, slaafsche navolgers van hunne voorgangers, niet in staat iets nieuws te vinden of het goede nieuwe van anderen te leeren, zelfs niet eens om van hunne eigene werkzaamheden behoorlijk rekenschap te geven.

Maar wij dwalen eenigzins af. Ons doel is voor 't oogenblik alleen, om den wensch te uiten, aan de akademie Minerva, bij hare verwachte reorganisatie, onderwijs in de natuurkunde, althans in de eigenlijk gezegde physica te zien geven, opengesteld voor ieder, 't mag hem bij zijn werk behoefte zijn of niet. Dan zal men misschien ook eens de zotte denkbeelden over telegrafen, stoomwerktuigen, barometers enz. zien verdwijnen; dan zal 't langzamerhand onder 't volk bekend worden wat regen, sneeuw, dauw, bliksem, donder enz. is; want, waarlijk, van tien menschen, die men daarvan eene verklaring vraagt, zullen negen u met een onnoozel gezigt zeggen, dat zij dat nooit geleerd hebben en het dus niet weten kunnen. Dat zij er ook nimmer aan dachten om het te vragen, voegen zij er misschien bij, maar acht van de negen zullen er dan verder liever niet over spreken. 't Gaat hun immers niet aan. — Gansche scharen vloeijen 's Zondags naar de kerk en wij keuren 't goed, maar wenschen toch ook *zoo* innig gaarne, dat men in Gods schoonen tempel, niet met handen gemaakt, maar daarom juist te heerlijker, waarin de stem des predikers niet weergalmt, maar daarom des te meer ***waar*** en tot het gemoed sprekende, zich wat beter t'huis gevoelde. Waarlijk, hoofd en hart zouden er winst bij hebben en ook veler beurs zou er wel bij varen.

Voor ditmaal genoeg. Mogt ons woord slechts eerst velen aan het denken en spreken helpen. O. S. P.

(*) Wij durven 't bijna niet in een openbaar blad plaatsen, maar in deze akademiestad, die 35,000 inw. telt, bestaat ook nog eene school voor aanstaande handwerkers, om natuurkundig onderwijs te ontvangen, die wel alles doet, wat zij kan, maar waaraan jaarlijks slechts de bagatel van *f* 100 (voor onkosten en honorarium des onderwijzers) besteed kan worden.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 24 November.

De *Times* (die, ook na de ontkenning van de *Morning Post*, blijft volhouden dat Zweden tot het verbond der Westersche mogendheden is toegetreden) beweert, dat Rusland vrijwillig den vrede zoude hebben aangeboden, door tusschenkomst van den graaf *Munster* aan het hof van Berlijn.

Generaal sir *Colin Campbell*, die, bij de benoeming van generaal *Codrington* tot opperbevelhebber van het Britsche leger in de Krim, had bedankt, is van dien stap teruggekomen en heeft zijn kommandement weder opgevat.

PARIJS, 24 November.

De Koning van Sardinië is gisteren alhier aangekomen en aan het paleis der Tuilleriën afgestapt.

Latere Depêche.

De aanbieding van Rusland, ten einde de vredesonderhandelingen weder te openen, zijn door den Keizer *Louis Napoleon* goed opgenomen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 24 *November.*

Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt.	62¼.
Dito Dito	» 3	»	$73\frac{9}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	$92\frac{11}{16}$.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	62⅝.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	$31\frac{15}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	72⅝.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	$65\frac{13}{16}$.
Spanje Onb. Stukken	» 1¼	»	19½.
Dito Binnenl.	» 3	»	$32\frac{13}{16}$.
Portugal	» 3	»	40⅛.
Rusland Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	—
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	74¾.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
Wisselkoers op Londen	zigt		*f*
Dito	2/m		-

LONDEN, 24 *November.* Consols 88⅝.

PARIJS, 24 *November.* Fransche 3 pCt. 65.60.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 24 November.

Rogge *f* 2 hooger.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 21 Nov., *Westers* Antina en *Mulder* Zorg en Vlijt, Koningsb.; *Pot* Freerk Jan, Gothenb.; — 29 *Joosten* Hender., Bremen.

TEXEL 21 Nov., *Abbink* Amazone, Havana; *Steffens* Johannes, Koningsb.; *Vissar* Vriendschap, Freder.; — 22 *Helmers* Maryland, Baltimore; *Grivel* Nehalennia, Bordeaux; *Regtdoorzee* Dina Elisabeth, Koningsb.; *Plukker* Hendrika, Laurvig.

VLIE 17 Nov., *Mets* 4 Gebroed., Memel; *Mulder* Hiskea, Koningsb.; *Koster* Margaritha, Freder.

HELVOET 21 Nov., *Borgman* Cornelius Dasse Viëtor, Stockholm; *Teensma* Aukje, Memel; *Kievit* Maria Cath., Malmö.

VLISSINGEN 19 Nov., *Staal* Tjadda, Memel; *Flik* Geerd. Beerta, Koningsb.; *v. d. Wijck* Francisca, Dantzig; — 20 *Lesstuiver* Aurora, Memel.

KONSTANTINOPEL vóór 8 Nov., *Diggelaar* Janus, Cardiff; *Lindeboom* Margaretha, Hustede.

GALATZ vóór 31 Oct., *Katt* Mathilda Barbara, Ancona; — 8 Nov. *Jongebloed* Caroline, Konst.

TRIEST 17 Nov., *Potjer* Titia, Amst.

CETTE 15 Nov., *Brouwer* Harmina Nepperus, Hamburg.

HAVRE 18 Nov., *de Groot* Jacoba Gesina, Lissabon.

LONDEN 19 Nov., *Gunter* Visscherij, *Croese* Jonge Reintje en 20 *v. d. Woude* Vr. Dieuwke, Workum; *de Vrede* Irene, Memel.

Bij DEAL 17 Nov., *Ochtman* Stad Zierikzee, Rott. n. Bat.; — 20 *Bakker* Sagitta, Savanah n. Amst.

Bij DOUVRES 19 Nov., *Cramer* Fres. van Buren, Venetie n. Lond.

Bij DUNGENESS 16 Nov., *v. Loenen* Henriëtte, Bat. n. Amst.

PORTSMOUTH 19 Nov., *Brarens* Maria Theresia, Havana, met verlies van groote ra en met gescheurde zeilen.

QUEENSTOWN 18 Nov., *Broekman* Helena, Vlissingen.

DUNDEE 19 Nov., *Brugts* Broederschap, Koningsb.

NORTH SHIELDS 19 Nov., *Loman* Roelfina Gerardina, Rouaan; — 21 *Carst* Wilhelmina Lucia, Amst.

HULL 18 Nov., *Legger Jr.* Termonde en *Kleininga* Maria Laurentia, Koningsb.; *Poorta* Tweelingen, Elbing.

HAMBURG 18 Nov., *Suk* de Welvaart en *Evers* Vr. Trientje, Amst.; *Heins* Domina, Rott.; — 20 *Roskamp* Iduna, Antw.; — 21 *Walker* Fides, Londen.

BERGEN 9 Nov., *Vernes* Merwestroom, Dordrecht.

WARNEMUNDE 17 Nov., *Zwieting* Petrus Horreus, Amst.

HOLTENAU 18 Nov., *v. d. Zwaag* Vr. Ida, Memel n. Harl.

RENDRBURG gepass. 16 Nov., *Konterman* Vr. Renske, Koppenh. n. Holland; — 18 *Lever* Alberdina, Odensee en *Bolhuis* Gesina, Aarhuus, beide n. Bremen; *Bontekoe* Vr. Geertruida, Odensee n. Harburg; *Drost* Tweelingen, Marstrand n. de Weser; *Harkema* Meinkina, Odensee n. Bremen; *Kaszens* Gustaaf Willem, Koningsb. n. Nantes.

Vertrokken.

AMSTERDAM 21 Nov., *Donema* Laura et Adèle, Bat.; — 22 *Gust* Anthonia Francina, Newc.; *Mulder* Marchina Cath., Hamburg.

TEXEL 21 Nov., *Jansen* Trident, Laguayra; *Falkenburg* Columbus, Krageröe.

VLIE 18 Nov., *Munneke* Baudina, Engeland.

HELVOET 21 Nov., *Jansen* Margrietha, Napels.

MAASSLUIS 21 Nov.. *Hazewinkel* Cornelia, Pontrieux.

VEERE 20 Nov., *Ouwehand* Luctor et Emergo, Akyab.

St. HELENA 1 Oct., *de Haas* Minister van Hall, Amst.; *Johansen* Onderneming, Middelburg.

BORDEAUX 19 Nov., *Hooghoudt* Hillechiena, Antw.

DEAL 19 Nov., *Cleindert* Thetis, Haïti.

GRANGEMOUTH 18 Nov., *Wijkmeijer* Anna, Bremen.

HAMBURG 20 Nov., *v. d. Veen* Goede Hoop, Hadersleben.

SWINEMUNDE 19 Nov., *Groenewold* Afiena Jonker, Koppenh.

PILLAU 17 Nov., *Gust* Margaretha, Newc.; *v. d. Laan* Jantina Reinderdina, Amst.; — 19 *Moesker* Herstelling, Antw.

MEMEL 18 Nov., *Weekenborg* Anna Margaretha, Harl.

Zeilklaar.

CORFU 20 Oct., *Poelmnn* Amicitia, Kanaal.

STOCKHOLM 13 Nov., *v. Wijk* Catharina Elisabeth, Holland.

In lading.

LONDEN 19 Nov., *Bart* Eefka Maria, Rott.; — 20 *Kroll* Antje en Jansje, Amst.

STOCKHOLM 13 Nov., *Roelfsema* Orion, Holland.

Groningen, 24 November. Vertrokken de nieuwgebouwde schooner Neptunus, groot 110 last, kapit. *G. W. Bakker*, van Sappemeer, met haver naar Yarmouth.

Zoutkamp, 23 Nov. Binnengekomen 22 Nov., *Poetman qq.* Doethea Christina, Koningsb.

Vertrokken 21 Nov., *v. d. Plas* Jacoba, Newc.

Zeilklaar *Vissenga* Gezina Jantina, Londen.

Delfzijl, 22 Nov. Binnengekomen 18 Nov., *Koops* Catharina, van de Weser; *Poppen* Nanny Johanna, Hamburg; *Kuipers* 2 Gebroeders, Bremen; *v. Wijk* Vr. Maria, Emden; *Dijkstra* Geertina Harmina, Bremen; — 19 *Forma Jr.* Vr. Jantje en *Burmann* Geziena, Leer; *Hulzebos* Catharina, Emden; *Forma* Vr. Antje, Leer; *Nanning* Klaziena, Grietzijl; *Pronk* Harmanna en 21 *Geltes* 2 Gezusters, Emden; *Emmelkamp* Geertruida, Bremen; *Broekema* Afiena, Christiania.

Vertrokken 21 Nov., *de Roth* Catharina Maria, Bremen.

Terschelling, 19 Nov. Het schip Johanna Mulder, kapit. *Faber*; van Karrebecksminde naar Amsterdam, is heden morgen op het oosteinde van dit eiland gestrand, doch het volk gered; men is bezig de lading, die zwaar beschadigd is, te bergen.

Gepraaid 6 Nov., op 42° N.Br., 14° W.L., *Vierow* Theodora Josina, v. Amst. n. Curaçao.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

17 Nov. *Stuit*, Margr. Gezina, v. Koningsb. n. Engeland, m. vlas.
Preij, Annechina, v. Amst. n. Dantzig, m. stukgoed.
Poelman, Fiducia, v. Helsingör n. Gothenb., m. ballast.
Lodewijks, Alberdina, v. Memel n. Sevilla, m. hout.
Schuur, Zwaantina, v. Koningsb. n. Hartlepool, m. hennep.
18 —— *Visser*, Joh. Arinus, v. Helvoet n. Pruissen, m. ballast.
Hemmes, Triton, v. Hamburg n. Memel, m. stukgoed.

De Wind den 17 Nov. O.Z.O., O.; den 18den O., O.N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 22 Nov., *Wijnmalen Czn.* Clio, Batavia; *de Vries* Activo, Havana; *Bakker* Sagitta, Savannah; *Pot* Anna Arendina, Londen; — 23 *Blad* Noord-Holland, Hull; *van Loenen* Henriette, Bat.

VLIE 20 Nov., *Pluktje* Harmina Hendrika, Newc.; *Doewes* Geerdina, Memel; *Oostervink* Pieter, Dantzig; *Lodewijks* Anna, Laurvig.

HELVOET 22 Nov., *Bakker* Henriette Maria, Batavia.

Bij DUNGENESS 18 Nov., *Zwanenburg* Anna Maria Henriette, Santos n. Altona; — 20 *Ouman* Anna Digna, Rott. n. Bat.

COWES 20 Nov., *Huges* Anna Catharina, Porto n. Hamb.

Bij GOUDSTAART 19 Nov., *Kamminga* Elizab. en Johanna, Zierikzee n. Rangoon.

Bij NEWHAVEN *Noordhoek* Fortuna, Villanova n. Rott.

SCILLY 16 Nov., *Bragt* Lucretia, Liverp. n. Dordt.

DUBLIN 19 Nov., *Roosjes* Maria Beerta, Antw.

IPSWICH 20 Nov., *Bakker* Reina, Gron.

NORTH SHIELDS 20 Nov., *Hoff* Fredrik Hendrik, Amst.; *de Kok* Augusta Maria, Gron.; *de Boer* Twee Gebr., Dundee; *Steen* Sieke v. d. West, Memel.

GIBRALTAR 9 Nov., *Brandt* Gerhardina, Galatz n. Amst.; — 13 *Goosens* Geertruida, Antw.

Vertrokken.

AMSTERDAM 23 Nov., *Priebee* Maria, Marseille; *Tunteler* Geertr. Lissabon; *Sissingh* Johanna Maria, Cardiff.

HELVOET 23 Nov., *Logger* Jan van Galen, Akyab; *Ritzes* Geertr. Anna, Cagliari; *van Vliet* Courier, Gibraltar; *Bos Smak* Anna Elizab., Belfast; *van Poorten* Johannes, Koningsb.

TEXEL 22 Nov., *Basberg* Beurs van Amst., Drammen.

BRIEL 22 Nov., *Oldenburger* Geppiena, Rouaan; *Michelsen* Anna Cath., Stockholm.

BELFAST 18 Nov., *Koning* Drie Gebr. Sikkens, Malta.

PILLAU 20 Nov., *Duintjer* Cath, Termonde; *Konter* Jonge Brecht., Amst.; *Brouwer* Alida, *Postema* Gesina en *Goossens* Gerardina Klasina, Antwerpen.

Zeilklaar.

GIBRALTAR 12 Nov., *Huisman* Maria Margar., Mazagan.

In lading.

LONDEN 21 Nov., *Bartels* Gezina en *Giezen* Jufvr. Hilleg., Amst.

Het schip Antje Jansen, kapit. *Stomp*, v. Hammerfest n. Gothenb., is vóór den 12 Nov. wegens tegenwind te Källöfjord, Kalfsund, binnengeloopen.

SCHEEPSVRACHTEN.

Koningsbergen, 18 Nov. Door het ingevallen vorstig weder zijn de vrachten spoedig gestegen, naar Amsterdam *f* 31 tot *f* 36 voor lijnzaad, *f* 35 voor rogge; Antwerpen *f* 31 p. last zaad, *f* 2½ en 10 pCt. p. ton dito: Hull 5 sh. 6 d. p. qr. tarwe, 5 sh. p. qr. lijnzaad, 55 sh. p. ton vlas; Londen 38 à 40 sh. p. ton talk.

Dantzig, 19 Nov. In bevrachtingen is het heden zeer stil en werd slechts gesloten naar Londen voor 4 sh. 3 d. p. barrel vleesch.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *November.*

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 4,20
Oude 70 ℔ *f*	Winter 52 ℔ *f* 7,00	- - 42 - - 4,45
N.Oml.1855 68 - 15,75	- 54 - - 7,50	- - 44 - - 4,70
- - 70 - - 16,50	- - 56 - - 8,00	BOONEN.
- - 72 - -	Zomer 54 - - 6,80	Paardeb. *f* 8,50, *f* 9,25
- Old. 66 - - 14,50	- 56 - - 7,20	Gr. Erwt. *f* 10 a *f* 13
- - 68 - - 15,40	Knobbe 60 - - 8,10	Graauwe dito *f* 10 a *f* 12
- - 70 - - 16,25	- 62 - - 8,50	ZADEN, ENZ.
- - - -	HAVER.	Old. Koolzaad *f* 14 à *f* 16,60
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 3,80	Oml. dito *f* 14 a *f* 17,75
Inl. 64 ℔ *f* 11,75	- 38 - - 4,10	N. Aveelz. *f*
- 66 - - 12,25	- 40 - - 4,30	Zomerzaad *f* 12 à *f* 15
- 68 - - 12,75	- 42 - - 4,50	G. Mosterdz. *f* 9 tot *f* 15
- 70 - - 13,25	- 44 - - 4,70	Lijnzaad *f*
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,90	Dederzaad *f* 12 à *f* 14
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 8,70	- 48 - - 5,10	Gr. Gort *f* 12,50 à *f* 13
- - 66 - - 9,10	- 50 - - 5,30	Parel 100 N. ℔ *f*
- - 68 - - 9,50	W. Voer 36 - - 3,85	Raapolie per vat *f* 58
Zw. - 64 - - 8,40	- - 38 - - 4,10	
- - 66 - - 8,80	- - 40 - - 4,30	
Veen 64 - - 8,30	Zw. - 36 - - 3,70	
- 66 - - 8,70	- - 38 - - 3,95	

Bij het twijfelachtige weder, was op de verhoogde prijzen van l.l. Dingsdag de handel in granen heden over 't geheel zeer beperkt. — Tarwe, Rogge en Boekweit met weinig handel, als genoteerd aan benoodigden verkocht. — Gerst nagenoeg in een doen. — Haver minder begeerd en 10 c. lager afgegeven. — Boonen ruim prijshoudend. — Overige artikels weinig in omgegaan.

ROTTERDAM, 22 *Nov.* Tarwe: 154 ℔ witb. Pools. *f* 620; 161 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 590; 165 ℔ Engelsche *f* 598; 155 ℔ Meursche *f* 550. — Rogge; 148 ℔ Meckl. *f* 410; 143 ℔ Pruiss. *f* 395; 145 ℔ Stockh. *f* 410; 146 ℔ ligt gedr. Deens. *f* 390; 148 ℔ gedr. dito *f* 397; voorts bij partij: 144 ℔ dito *f* 375; 141, 142, 145 ℔ Stokh. *f* 390, *f* 392, *f* 405; 144 ℔ Arch. *f* 398; 143, 144 ℔ dito *f* 400. — Gerst; 135 ℔ Rost. *f* 266 bij partij.

AMSTERDAM, 23 *Nov.* Tarwe onveranderd met weinig handel: 128 ℔ witb. Pools. *f* 605; 124 ℔ o. Fries. *f* 550 aan de Zaan; 121 ℔ n. dito *f* 513 aan de Zaan; 128 ℔ Donau *f* 530; 129 ℔ witb. Pools. *f* 620. — Rogge bij partij iets hooger; 119 ℔ Stokh. *f* 400; 120 ℔ Pruiss. *f* 398; 118, 122 ℔ Holst. *f* 378, *f* 394; 116 ℔ Arch. *f* 384. — Gerst *f* 3 hooger: 115 ℔ Deensche *f* 290. — Haver in een doen: 71 ℔ Voer bij partij *f* 143. — Boekweit onveranderd: 117 ℔ Inl. Veen *f* 287.

Koolzaad 1 p. vl. lager: op 9 vat in Nov. 107½ p. vl.; April 106½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 107 ℔ Catania *f* 500. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering van het voorjaar niet williger; op 6/w. *f* 59,75; vli g. *f* 58 a *f* 58,25; Dec. *f* 56,75 a *f* 57; Mei *f* 56,75 a 50. — Lijnolie lager afgegeven. op 6/w. *f* 45,25; vlieg. *f* 44; Dec. *f* 43,25; Maart *f* 44,50; April *f* 44,75; Mei *f* 45 a *f* 44,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52.

LONDEN, 21 *Nov.* De graanmarkt was heden schraal bezocht en voor het weinige dat in Tarwe werd verhandeld werden de vorige prijzen bedongen. De overige graanartikelen hebben zich goed gesouteneerd.

Van den 23*sten.* Granen onveranderd, weinig affaire.

Aardappelenmarkt. BEEST, 20 *November.* Ten gevolge der vele schepen, die met aardappelen uit Pruissen komen, heeft men in Holland weinig handel in Geldersche aardappelen, dewijl de Hooglandsche voor veel minder kunnen worden afgeleverd. Dien ten gevolge blijven de Geldersche aardappelhandelaars met hun product zitten en zijn genoodzaakt hunne aardappelen lager af te zetten, zoodat men puike wolkammers reeds voor *f* 3 koopen kan en ronde voor *f* 2 à *f* 2.40 in overvloed kan laden.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *Nov.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 41; 2de soort *f* 39.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *November.* De aanvoer van rundvee was heden niet zoo groot als den vorigen Dingsdag. De prijzen waren intusschen iets hooger. Vetten (de besten) van 40 tot 46 cent het Ned. ℔; mindere soorten iets lager; vaalmelkte koeijen van *f* 75 tot *f* 110; van vroegmelkte en tijgkoeijen geen prijs te bepalen, wegens den schralen aanvoer. Schapen weinig ter markt, van *f* 11 tot *f* 14. Levende varkens niet veel aangevoerd en trage handel; geslagte dito, de 100 Ned. ℔ van *f* 54 tot *f* 60.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 23 *November.*

Nederl. Werk. Schuld 2½ pCt. $62\frac{3}{16}$, 62¼, 62¼; Dito Dito 3 pCt. 73½, 73⅝; Dito Dito 4 pCt. 92⅜, 92½, $92\frac{7}{16}$; Handelm. 4½ pCt. 129. — Spanje, Onbep. Stukken 1¼ pCt. $19\frac{9}{16}$; Dito 3 pCt. 38¼; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. $32\frac{15}{16}$; Amortisable Schuld $6\frac{1}{16}$. — Portugal, te Londen 3 pCt. 40⅛, 40¼, $40\frac{3}{16}$. — Rusland, Oblig. bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 101½, 101⅝; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100¼; Dito 4½ pCt. 86½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 74¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 74⅛; Inschr. in Assign. 6 pCt. 55⅝. — Polen, Aand. met Loting fl. 500 *f* 142¼, *f* 142¼.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 62¼, 63; Dito Nationale 5 pCt. 65$\frac{1}{16}$, 66$\frac{1}{16}$, 65$\frac{1}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 32, 32$\frac{1}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32, 32$\frac{1}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 72⅞, 72$\frac{1}{16}$; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 *f* 267¼; Fransch Oostenr. Spoorw.-Act. bij *Hope* *f* 130; Orig. Amerik. Bank-Act. 1¼; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 99¾; Bras. 5 pCt. 97½, ¾; Dito 4½ pCt. 89¾; Dito 1843 5 pCt. 96½; Mexik. 18$\frac{1}{16}$, ¼, ⅛; Dito Onb. 18$\frac{1}{16}$, ¼, ⅛; Gren. Uitg. 6¾; Ecuador 3$\frac{7}{16}$, ⅞, ½; Dito Onb. 3$\frac{7}{16}$, ⅞, ⅞; Coup. Ecuador 39, 40¼, 40½; Venez. 25½.

Noch in Holl., noch in buitenl. effecten was heden eenige noemenswaardige prijsverandering, en de omzet zeer beperkt, uitgezonderd Oostenr. Nation. 5 pCts., waarin de handel tamelijk levendig was.

5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 80½.

Koers van het Geld: Beleen. 4, Prolong. 4½, Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 62¼; Spaansche 1¼ pCt. 19$\frac{3}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 32$\frac{1}{16}$; Metall. 5 pCt. 62⅞.

ADVERTENTIEN.

De VEREENIGING tot het **Kiezen** van **KANDIDATEN** voor de **Kamer van Koophandel en Fabrijken** heeft, in hare vergadering van den 22sten dezer, voor de aanstaande verkiezing van **vier Leden** voor die Kamer, de volgende **DUBBELTALLEN** opgemaakt:

De Heeren C. M. NAP en J. HOMAN,
H. B. ONNES en U. G. SCHILTHUIS, Jz.,
H. A. WIJNNE en JR. MESDAG,
J. G. HOLTHUIS en JAN MEIJER;

waarna zij tot hare **KANDIDATEN** gekozen heeft:

De Heeren **C. M. NAP,**
H. B. ONNES,
H. A. WIJNNE,
J. G. HOLTHUIS.

Namens het Bestuur:
H. BEEKHUIS DAMSTÉ,
Voorzitter.
A. DE MONCHY,
Secretaris.

*** De **HOOFDDIRECTEUREN** van het **Instituut voor Doofstommen** te *Groningen* roepen bij deze op de LEDEN van het HOOFDDEPARTEMENT van genoemd INSTITUUT, om op MAANDAG den 10den December aanstaande, des namiddags **te 4 uur,** te zamen te komen in de SCHOOL van meergedacht Instituut, tot het **VERKIEZEN** van **vier Leden** der **Hoofddirectie,** in plaats van de Heeren

P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH,
C. U. J. HUBER,
J. W. C. VAN ITTERSUM
en M. BACKER,

die op heden voor hun Lidmaatschap der gedachte Hoofddirectie hebben BEDANKT.

GRONINGEN, 23 November 1855.

Namens de Hoofddirecteuren voornd.:
W. J. MEURS WICHERS,
Secretaris.

*** De **Commissie voor Cholera-Zieken** alhier berigt met dankbaarheid, dat na hare laatste opgave in deze Courant, bij Mejufvr. C. G. SCHILTHUIS — VAN DELDEN nog ontvangen is: van X. Z. een Muntbiljet, No. 455, van *f* 10, en een Broek.

GRONINGEN, 24 November 1855.

De Commissie voornoemd,
en uit haren naam:
W. GERHARDS, *President.*
U. G. SCHILTHUIS, J.z., *Secretaris.*

CONCERT

ten Huize van **A. S. NIES,** te *Winschoten*, op DINGSDAG den 27sten November 1855, des avonds te 8 uur. Entrée 49 Cts.; Dames vrij.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

F. O. SLEESWIJK, van *de Lemmer*,
met
T. M. VAN DER GOOT.

BALK, 15 November 1855.

*** Getrouwd:

G. STARKE,
Weduwenaar van E. MEIDEMA,
met
A. R. STARKE,
Weduwe van J. EEKHOFF, T.ZOON.

GRONINGEN, 21 November 1855.

*** Getrouwd:

E. DE VRIES,
van *Groningen*,
met
T. KEIZER,
van *Wetsinghe.*

ADORP, 21 November 1855.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapen DOCHTER G. H. DOORNBOS, hartelijk geliefde Echtgenoot van

H. R. WARMOLTS,
Pred.

UITHUIZERMEEDEN, *Oost. Ged.*, 21 November 1855.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JAN MEINDERS, in den ouderdom van bijna 68 jaren. Vier Kinderen uit eene gelukkige echtverbindtenis met hem van 32 jaren, treuren met mij over dit verlies.

HAREN, 24 November 1855.

H. SWARTWOLT,
Wedw. J. MEINDERS.

*** Bij den Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA,** in de O. Boteringestraat, kan men zich bij voortduring

Abonneren op eenen Leescirkel
VAN
Tijdschriften,

waarin thans gelezen worden: *het Album der Natuur*, — *de Economist*, — *Europa*, — *de Gids*, — *de Globe*, — *de Huisvriend*, — *Iris*, — *de Konst- en Letterbode*, — *de Maandelijksche Kronijk*, — *de Lectuur voor de Huiskamer*, — *het Leeskabinet*, — *het Leesmuseum*, — *Letteroefeningen*, — *Maria en Martha*, — *Nederl. Museum*, — *Nederlaad*, — *het Pantheon*, — *de Stads- en Dorpsbibliotheek*, — *de Tijd*, — *onze Tijd* en *de Tijdspiegel*; — benevens de meeste **Almanakken** en **pracht-Jaarboekjes.**

De abonnementsprijs is ***f* 5.00** in het jaar. Des WOENSDAGS en ZATURDAGS worden telkens twee of drie Boeken bezorgd en de vorige afgehaald; ontvangende ieder op zijne beurt de nieuw verschijnende nommers het eerst.

EN EEN' LEESKRING,
waarin de beste en nieuwste
LETTERKUNDIGE WERKEN EN ROMANS
worden opgenomen.

Ieder Geabonneerde ontvangt telken 14 dagen een Boekdeel van omstreeks 300 bladzijden voor den prijs van ***f* 3.00** in het jaar.

Boekverkooping

in het **REVENTER** van het **Burger Weeshuis,** op MAANDAG den 3den December en volgende dagen, des avonds te half zes precies.

De CATALOGUS is te bekomen bij
J. DOESBURG,
Boekverkooper in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

Verkooping van Boeken,

waarbij zeer vele **hoogst belangrijke** en **fraai ingebonden**

PLAATWERKEN,

SCHILDERIJEN, TEEKENINGEN, PLATEN, MUNTEN, HEEL- en SCHEIKUNDIGE INSTRUMENTEN, FORTE-PIANO'S, GUITARREN, VIOLEN, BOEKBINDERS-GEREEDSCHAPPEN, BOEKENKASTEN, eene fraaije **ILLUMINATIEKAST,** enz., op MAANDAG den 26sten November 1855, door en ten Huize van R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat, bij wien de CATALOGUS, à 10 Cts., is te bekomen.

Een ieder wordt gewaarschuwd, aan de ondergeteekende geen **CREDIET** te verleenen, dan op **schriftelijke aanvrage** van haar zelve, als zullende anders **niet valideren.**

GRONINGEN, 24 November 1855.

Wedw. J. H. JAPPÉ,
geb. HARMSEN.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 10den December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder G. H. UITHOF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van ongeveer 35 Bunders BEHUISD LAND, gelegen onder *Godlinze*, bij G. U. BAKKER, Wedw. H. B. PERDOK, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 241,00.

II. De EIGENDOM van ongeveer 8 Bunders LAND, gelegen te *Eexta*, bij HEIJO TEN HAVE en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini versch., huur van *f* 162,00.

III. De EIGENDOM van ongeveer 3 B. LAND, gelegen te *Uithuizermeeden Buitendijks*, bij J. A. BIRLING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw versch., huur van *f* 27,50.

IV. De HELFT in den EIGENDOM van ongeveer 19 B. LAND, gelegen onder *Midwolda* in den *Oldambte*, bij A. O. BOUTEN, Wedw. K. L. STEERNBERG, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur voor deze helft van *f* 60,00.

V. De EIGENDOM van ongeveer 39 B. LAND, met KWELDER en AANWAS, gelegen te *Uithuizen*, bij S. F. RIEPMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 328,30.

VI. De EIGENDOM van eene PLAATS, groot ongeveer 21 B. LAND, *Ooster-Frima* genaamd, gelegen te *Lutjegast*, met ongeveer 6 B. onder *Grootegast*, bij G. H. FERINGA, Wedw. J. J. DIJK, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 177,00.

VII. De EIGENDOM van ongeveer 15½ B. LAND, gelegen te *Lutjegast*, bij A. F. HARTSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 100,00.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 8¼ B. en 2 Heemen BEHUISDE LANDEN, te *Pieterburen* gelegen, bij P. J. DIJKEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 100,00.

IX. De EIGENDOM van eene BEHUISDE Heerd LAND, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij A. M. SIJTZEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 75,00.

X. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen te *Grootegast*, bij W. J. POOL onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 63,00 en een Mudde Rogge.

XI. De EIGENDOM van eene HEEMSTEDE, mede aldaar gelegen, bij denzelfde in gebruik, 's jaars voor *f* 2,50.

XII. De EIGENDOM van ongeveer 5 B. LAND, gelegen te *Grijpskerk*, bij GRIETJE DOUWES, Wedw. SINNEMA, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 50,00.

XIII. De EIGENDOM van ongeveer 15 B. BEHUISD LAND, gelegen te *Sebaldeburen*, bij F. J. VEENSTRA, Wedw. J. J. BOERMA, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 80,00.

XIV. De EIGENDOM van ongeveer 11½ B. BEHUISD LAND, gelegen te *Grootegast*, bij K. J. KOENES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 28,00.

XV. De EIGENDOM van een BOERENPLAATSJE, gelegen te *Grootegast*, bij J. J. HELDER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 26,00.

XVI. De EIGENDOM van ongeveer 3 B. LAND, gelegen te *Lutjegast*, bij B. K. DE VRIES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 18,00.

XVII. De EIGENDOM van ongeveer 2½ B. LAND, gelegen te *Kloosterburen*, bij J. J. RIENKS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 17,87½.

XVIII. De EIGENDOM van ongeveer 4½ B. LAND, gelegen onder *Grootegast*, bij W. R. SNIP en Vrouw onder beklemming in gebruik voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 17,00.

XIX. De EIGENDOM van ongeveer 2½ B. LAND, gelegen op *Griessloot*, onder *Leens*, bij H. J. RIETEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Gregorie versch., huur van *f* 16,00.

XX. De EIGENDOM van ongeveer 1¼ B. LAND, gelegen te *Lutjegast*, bij B. K. DE VRIES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 15,00.

XXI. De EIGENDOM van ongeveer 6 B. LAND en 3 HEEMSTEDEN, gelegen bij *den Hoorn*, bij A. R. SPIETS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 10,50.

XXII. De EIGENDOM van ongeveer 1 B. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij E. J. WERKMAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter versch., huur van *f* 10,00.

XXIII. De EIGENDOM van 88 R., 50 E. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij C. E. WESTERWIJK en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 6,00.

XXIV. Den EIGENDOM van ongeveer 1¼ B. LAND, gelegen te *Grootegast*, bij O. DERKS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 5,50.

XXV. Den EIGENDOM van eene HEEMSTEDE, gelegen te *Lutjegast*, bij de Kerkvoogden van *Lutjegast* in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 5,00.

XXVI. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de A-kerk te *Groningen*, geteekend no. 84, Bank 5, Plaats 3.

Om te aanvaarden perceel XXVI op den 1sten Mei 1856 en de overige perceelen dadelijk na den finalen Toeslag.

MORGEN, MAANDAG,

van 10—1 uur te **bezien** de **MANUFACTUREN,** welke door vertrek naar elders en finale Kwitering van Affaire, op **Woensdag den 28sten November 1855,** des morgens te 10 uur, en verv., voor de Behuizing door den Heer A. J. LEVIÉ bewoond, in de Oude Ebbingestraat te *Groningen*, publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Op WOENSDAG den 28sten November 1855, 's morgens te 10 uur, te *Peize*, bij de Pastorij,

PUBLIEKE VERKOOP

van pl. m. **350** stuks **extra zware EIKEN BOOMEN,** op Stam staande aan de Laan der Pastorij te *Peize* en daartoe behoorende.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIëTOR,** Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van JAN A. KRAAI en zijne Kinderen bij wijlen IMKE H. EDING in echte verwekt, op MAANDAG den 24sten December 1855, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Kastelein HARM J. KOSTER, te *Westerlee*, publiek te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING en daaronder behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 32 Bunders, 63 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen te *Westerlee*, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur *f* 100—00. Om de Bouwlanden bij den Toeslag, — Groenland, Hof en Tuin op St. Petri, en de Gebouwen den 1sten Mei 1856 te aanvaarden.

De Verkoopcondition zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten VERKOOPHUIZE, alsmede ten Huize van den Tolmeester TAMMINGA, te *Kloostertil*, en ten KANTORE van den Notaris

B. HAITZEMA VIëTOR.

In de maand DECEMBER of JANUARIJ e.k., zal publiek **te koop** of **te huur** worden geprésenteerd: Eene roijale **BEHUIZING** (met daarachter gelegen **TUIN**), waarin nieuwe WINKEL, droge KELDER, ruime ZOLDER, en afzonderlijke WONING bij eenen ZIJGANG ingaande; staande in de Folkingestraat te *Groningen*, en thans dienende tot eene **BROOD-BAKKERIJ,** doch ook voor velerhande Affaires bijzonder geschikt.

Informatiën bij de Heeren J. H. VAN HASSELT, JR., te *Groningen*, en H. & J. VAN MEEKREN, te *Winschoten*. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** of **TE HUUR;** kunnende er, des verkiezende, ¼ van den Koopschat over verblijven.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **BEHUIZING** met grooten **TUIN** en verdere **GERIJFELIJKHEDEN,** zijnde eene neringrijke **Broodbakkerij,** gelegen in de Prov. *Groningen*, in de nabijheid van den Frieschen Straatweg. Adres met Brieven onder Lett. **E**, *franko*, aan den Boekh. C. P. MEIJER, te *Groningen*.

TE HUUR OF TE KOOP:

Eene **VROUWEN ZITPLAATS** in de **Martini-kerk,** get. no. 3; om te aanvaarden met den 1sten Februarij 1856. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

ECHTE AMERIKAANSCHE

OVERSCHOENEN EN VILTPANTOFFELS.

Wegens een' grooten en voordeeligen inkoop, zijn de ondergeteekenden in staat, bovengemelde Artikelen tegen **zeer lage prijzen** te kunnen leveren. Voorts is bij hen voorhanden: eene fraaije collectie **BOUFANTEN, CACHENEZ, HANDSCHOENEN, ENZ.** Ook zijn hunne **MAGAZIJNEN** van KRAMERIJEN, GAREN en BAND, KLEERMAKERS-FOURNITUREN, ENZ., ruim gesorteerd (in 't groot en klein).

GRONINGEN, Vischmarkt, No. 229.

FELDBRUGGE & Co.

Gaslampen.

Ondergeteekende is door de ontvangst eener aanzienlijke partij **fraai** en **soliede** bewerkte **GASLAMPEN** in staat gesteld, dezelve **20** pCt. **lager** dan tot dusverre te kunnen leveren.

GRONINGEN, 22 November 1855.

W. C. TER VEHN.

L. S. GOMPEN, JR.,

Commissionair en Expediteur te *Arnhem*, verwittigt bij deze zijne geëerde Begunstigers, dat hij onder de leiding van den Heer H. J. HENDRIX, ook alhier een **MAGAZIJN** van **alle soorten** van LEDER en WASDOEK, OVERSCHOENEN, VILTPANTOFFELS, ENZ., ENZ., ENZ., geopend heeft.

COMMISSIËN zullen met den meesten spoed geëffectueerd worden.

AMSTERDAM, 1 November 1855.

O. Z. Achterburgwal, bij de Hoogstraat, No. 233.

Bij L. J. Akker,

in **Gouden en Zilveren Werken,** in de Zwanenstraat, bij wien in de **227ste Staats-Loterij** vele KAPITALE PRIJZEN zijn getrokken, zijn wederom **LOTEN** voor de **228ste Loterij** te bekomen.

A. VAN DER VEEN OOMKENS'
NIEUWE AMERIKAANSCHE WASCHMACHINE.

De ondergeteekende heeft van Z. Maj. **Octrooi** bekomen tot het hier te lande vervaardigen en leveren van eene

NIEUWE WASCHMACHINE,

die, sedert den korten tijd, dat zij in Noord-Amerika bekend is, daar bij honderdduizende exemplaren verbreid is en in bijna geen huisgezin ontbreekt. — Deze toestel bespaart ruim eenderde brandstof en zeep, slijt het linnen weinig of niet, werkt buitengewoon spoedig en gemakkelijk, kan door een jong meisje behandeld worden, is duurzaam als het hout, waaruit het bestaat, en is, bij den geringen prijs van dertig gulden, voor bijna ieder verkrijgbaar.

Deze aankondiging moet slechts dienen, om het geachte Publiek op de nieuwe uitvinding opmerkzaam te maken. De voordeelen, aan het gebruik daarvan verbonden, eene nadere beschrijving van den toestel en van de wijze van behandeling zal de Ondergeteekende in uitvoeriger berigten aan zijne Stad- en Landgenooten mededeelen. — Daarbij zal er gelegenheid gegeven worden om de machine in werking te zien en zich van hare doelmatigheid te overtuigen. Ieder, die zulks mogt verlangen, wordt vriendelijk uitgenoodigd, zich bij hem aan te melden, ten einde een' tijd te bepalen.

A. VAN DER VEEN OOMKENS.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.